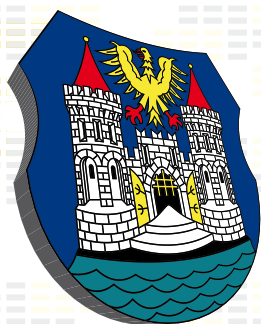

ROČNÍK XV • ČÍSLO 2

26. ledna 2021

TĚŠÍNSKÉ LISTY

INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK
MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

**Zastupitelé města schválili
rozpočet pro rok 2021**

Strana 2

**Český Těšín a jeho
proměny - Zrod města**

Strana 8

**Karin Lednická objevila
ztracený kostel**

Strana 10

**Českotěšínský basketbal
slaví 60 let**

Strana 31

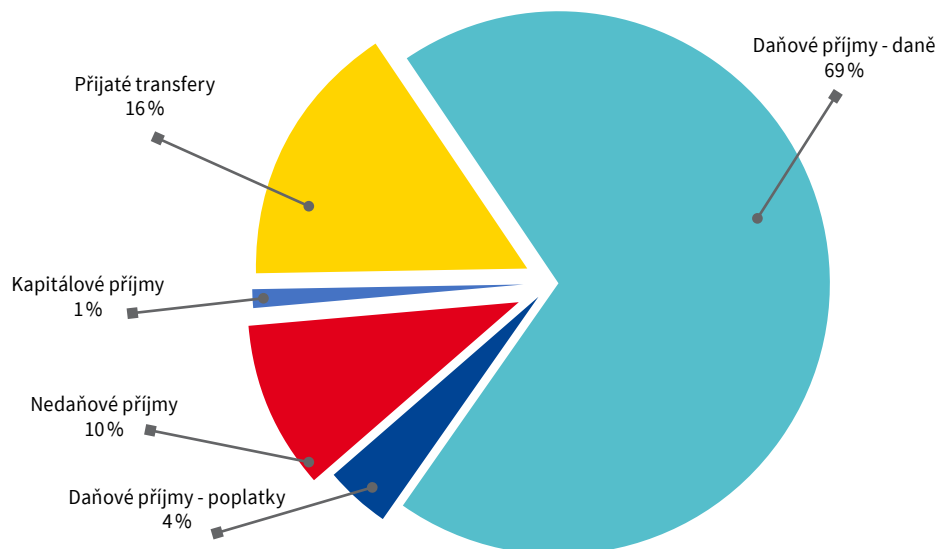
**KULTURNÍ
PŘÍLOHA**

ČESKÝ TĚŠÍN
www.tesin.cz

Rozpočet města Český Těšín na rok 2021

Pravidelným bodem prosincového zasedání zastupitelstva města je schvalování rozpočtu města na příští rok a střednědobého výhledu rozpočtu na následující roky. V důsledku probíhající pandemie město předpokládá pokles daňových příjmů pro rok 2021 o 9%, tzn. o 36 milionů korun. Daňové příjmy jsou objemově největší součástí příjmů města a jedná se o citelný pokles. Celkové příjmy města byly navrženy ve výši 501 612 953 Kč.

Rozdělení příjmů v rozpočtu na rok 2021

Výdajová stránka rozpočtu reflektuje výpadek příjmů v oblasti běžných výdajů, které meziročně klesají o 7%, tj. 31 milionů korun. V oblasti kapitálových výdajů se naopak podařilo navýšit investice oproti loňskému roku o 35,7 milionů korun. Celkové výdaje jsou navrženy ve výši 541 862 687 Kč, podíl běžných výdajů a investic je 77% ke 23%. Z rozdílu příjmů a výdajů vychází záporné saldo hospodaření ve výši -40 249 734 Kč, které město pokryje přebytkem z vlastních zdrojů, vytvořených v předcházejícím období, zůstatky fondů a načerpáním schváleného úvěru ve výši 28 806 694 Kč na projekt „Po stopách těšínské tramvaje - rozvoj přeshraniční turistiky“.

Na podporu svých investičních záměrů město využije mimo již zmíněný úvěr, který bude čerpán za mimořádně výhodných podmínek s úrokovou sazbou hluboko pod úrovní míry inflace, také dotaci na projekt „Centrální dopravní terminál a Parkoviště P+R“ v poměrně výši 40 944 845 Kč pro rok 2021 a dotaci na projekt „Snížení energetické náročnosti MŠ Hrabinská Český Těšín - úspora energie a rekuperace“. Dále město vyčlenilo na investice 54 milionů korun na konkrétní jmenovité akce, z nichž můžeme jmenovat například zateplení a rekonstrukci střechy tělocvičny na ZŠ Ostravská nebo zkapacitnění propustku na ul. Třinecká. Další investice můžeme najít v seznamu jmenovitých akcí, v rozpočtu fondu reprodukce majetku, v příspěvcích příspěvkovým organizacím a v rozpočtu projektů města. Jedná se o výměny autobusových zastávek, rekonstrukce topení a elektroinstalací v městských bytech, realizace veřejného osvětlení, vypořádání pozemků a spoluvlastnických podílů, kotlíkové dotace,

údržba kotlen v majetku města, most ul. Pod Zvonek - přeložka plynu, chodník Bila I. etapa, umístění WC a estetizace fasád kina Central, rekonstrukce střechy a fasád hasičské zbrojnice, odvodnění MK Na Podlesí, odvodnění vnitrobloku u domu Hraniční 8, rekonstrukce krajnice ul. Pod Zvonek, technické zhodnocení nemocnice, investiční příspěvky příspěvkovým organizacím, rekonstrukce sociálního zařízení pavilonu 1,2,3 MŠ Hrabinská, modernizace WC ZŠ Havlíčková.

I v rozpočtu běžných výdajů zůstal navzdory pandemii a velkému výpadku zdrojů prostor na zabezpečení prvořadého úkolu města, a to péči o zachování majetku města, jehož hodnota je bezmála 3 miliardy korun. Na opravy a údržbu majetku město vydá 28,5 milionů korun, z čehož bude 8,5 milionů korun směřováno do majetku svěřeného do správy příspěvkovým organizacím a 16 milionů korun město vynaloží na opravy cest a chodníků. 30 milionů korun je určeno na úhradu energií, z tohoto objemu je téměř 27 milionů tvořeno výdaji na energie příspěvkových organizací. Celkově město přispěje na provoz svých 10-ti příspěvkových organizací (5-ti škol, Centra sociálních služeb, Správy účelových zařízení, Kulturního a společenského střediska „Střelnice“, Městské knihovny a Střediska volného času Amos) 123 milionů korun. V rozpočtu jsou také rezervovány prostředky ve výši 7 426 000 Kč na poskytnutí návratných finančních výpomocí těmto organizacím na předfinancování modernizace učeben financovaných z dotací v rámci výzvy IROP pro uhelné regiony.

A co podpora cizích subjektů? V rozpočtu zůstávají zachovány také dotační programy, jako

je sociální program s alokací 5 285 000 Kč, podíl města na sociálním programu Moravskoslezského kraje v částce 1 290 000 Kč, „malé granty“ na podporu projektů zaměřených na oblasti kulturně-vzdělávací, uměleckou, sociální, zdravotní, prevenci kriminality, sport a další a program pro poskytování účelových dotací na zachování a obnovu vybraných historických prvků v Městské památkové zóně. Pokračovat bude podpora poskytovaná městem formou návratných finančních výpomocí občanům města určených na výměnu kotlů. Na individuální dotace je vyčleněna částka 5 000 000 korun. V rozpočtu běžných výdajů je pamatováno také na dlouhodobě poskytované benefity typu ozdravných pobyků pro seniory v Luhačovicích a táborových pobyků dětí. Samozřejmostí je také zabezpečení dopravní obslužnosti. Provoz linek MHD je podpořen částkou 9 262 000 Kč, na zajištění dopravní obslužnosti oblasti Českotěšínska přispěje město Moravskoslezskému kraji částkou 1 473 966 Kč.

Podíváme-li se na rozpočet běžných výdajů města podle jednotlivých odvětví, tak pak na oblast dopravy město vynaloží téměř 46 milionů korun. Do oblasti školství, která zahrnuje i financování základních a mateřských škol, poputuje 48,5 milionů korun. Na kulturu vydá město 37,6 milionů a na sport 32 milionů. Bydlení, komunální služby a územní rozvoj bude podpořen částkou téměř 24 milionů korun. Ochrana životního prostředí vyjde město na 43 milionů korun, z čehož jen odpadové hospodářství stojí 29 milionů korun. Ročně město získá prostřednictvím místního poplatku za komunální odpad cca 10 milionů korun od občanů, 19 milionů hraří z vlastních prostředků. Do oblasti sociálních služeb a pomoci bude směřováno 24,8 milionů korun, na bezpečnost státu a právní ochranu půjde 22,5 milionů.

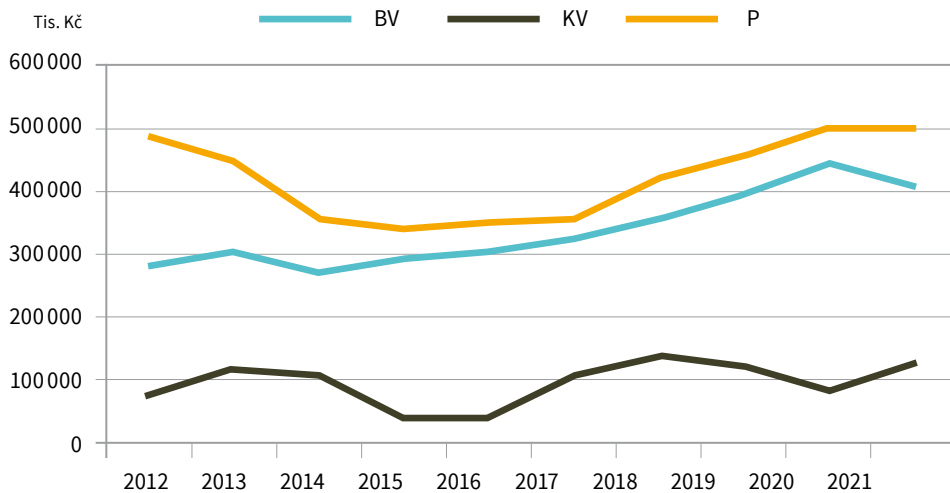
Jak je to se zadlužeností města a podílem kapitálových a běžných výdajů?

Samo ministerstvo financí považuje omezování investic v době této krize za největší chybu v hospodaření měst a obcí, která by zpomalila rozvoj územních samospráv a cyklicky zhoršovala situaci české ekonomiky, protože obce a kraje jsou významnými veřejnými investory. Dle vyjádření ministerstva je potřeba situaci stabilizovat právě pomocí investic a tak překonat krizi. Město postupuje v souladu s doporučením ministerstva financí a snaží se neutlumovat investice a omezovat běžné výdaje. Pro případ, že by na realizaci svých investic města potřebovala externí zdroje, doporučuje samo ministerstvo financí využít úvěry, které jsou v současné době velmi levné.

Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti zmiňuje fiskální pravidlo, které stanoví, že ÚSC hospodaří tak, aby výše jeho dluhu nepřesáhla 60% průměru jeho příjmů

Vývoj příjmů a výdajů v letech 2012 - 2021

za poslední 4 rozpočtové roky. Úroveň zadlužení města Český Těšín, dle výpočtu podle tohoto zákona k 31. 12. 2019 činí 15,45 % a přepočítává se jednou ročně po uzavření hospodaření. Přípustný strop zadlužení je vyčíslen na 274 656 000 Kč, skutečná výše dluhu města činí 70 724 000 Kč. Za rok 2020 předpokládáme růst zadlužení na 23,27 %, v následujících letech pak po přijetí sjednaného úvěru v roce 2021 27,12 %, v roce 2022 23,82 % a v dalších letech již pak úroveň zadlužení klesá z důvodu splácení úvěrů. Vše samozřejmě ovlivní i vývoj daňových příjmů města.

Jak již bylo zmíněno, obnovu majetku města, který má hodnotu téměř 3 miliardy je potřeba hledat i v běžných výdajích v rámci oprav a údržby, neboť hranice mezi běžným výdajem a kapitálovým výdajem je mnohdy tenká a například výměna oken v budově může být z účetního

hlediska klasifikována jednou jako investice a jednou jako běžný výdaj, roli zde hraje například záměr investora nebo změna rozměrů stavebních otvorů. Stejně tak tenká je nuance mezi opravou a rekonstrukcí cesty. Investice ve veřejném sektoru negenerují příjmy jako v soukromém sektoru, ale spíše další výdaje na provoz v následujících letech, proto je potřeba zvolit optimální výši kapitálových výdajů tak, aby bylo možné „utáhnout“ provoz v následujících letech. Následující graf ukazuje, že výše kapitálových výdajů města osciluje u hranice 100 miliónů korun.

Střednědobý výhled rozpočtu města na rok 2022 až 2023 také reflektuje výpadky příjmů z daní. Vychází ze sníženého objemu příjmů v roce 2021 a na další roky počítá s mírným růstem. Nicméně ještě i v roce 2022 budou příjmy pod hranici příjmů plánovaných pro rok 2020

před nástupem pandemie. Teprve v roce 2023 se příjmy dostanou lehce nad hranici schváleného rozpočtu pro rok 2020. Vzhledem k opatrnosti a předpokladu dalšího výpadku příjmů souvisejícího s tolik diskutovaným daňovým balíčkem vychází běžné výdaje z výše běžných výdajů pro rok 2021 a v následujících letech pouze lehce rostou – ani v roce 2022 (434 tis. Kč) nedosáhnou výše běžných výdajů v rozpočtu schváleném na rok 2020 (446 tis. Kč). Pro kapitálové výdaje je vyčleněno 63 mil. Kč, resp. 68,7 mil. Kč. Výhled je navržen tak, aby bylo hospodaření vyrovnané, město mohlo splácet své závazky a nemuselo čerpat rezervy města vytvořené v minulých letech.

Rozpočet i rozpočtový výhled jsou živé dokumenty a předpokládáme, že se budou během roku přizpůsobovat aktuálním změnám zákonů či novým dotačním možnostem. „**Nesmírně si vážím práce všech pracovníků příslušných odborů, díky kterým byl rozpočet pro rok 2021 sestaven. Příprava nebyla s ohledem na události uplynulého roku jednoduchá. Vycházeli jsme z predikce daňových příjmů obce a měst roku 2020, kdy počítáme s poklesem příjmu o 36 milionů. Jak nám ukázal rok 2020 je rozpočet živý dokument. Přestože doufáme, že se situace minulého roku už nebude opakovat, celý tým pracoval při sestavování rozpočtu s variantou, abychom byli schopni v případě nutnosti provádět aktuální a potřebné změny tak, jak tomu bylo v roce 2020,**“ doplnila starostka Gabriela Hřebečková.

Tyto dokumenty jsou zveřejněny na stránkách města v sekci Město Český Těšín – Finance města. Rozklikávací rozpočet města je k dispozici na stránkách <https://monitor.statnipokladna.cz/>.

Ing. Hana Petrušková, Odbor finanční
Foto: Archiv Těšínské listy

5. Komunitní plán sociálních služeb a návazných aktivit města Český Těšín na léta 2021 - 2023

Zastupitelstvo města Český Těšín na svém 14. zasedání dne 14.12.2020 schválilo „5. Komunitní plán sociálních služeb a návazných aktivit města Český Těšín na léta 2021 – 2023“. Komunitní plán je stěžejním strategickým dokumentem města Český Těšín pro oblast sociálních služeb a návazných aktivit. Plán navazuje na předchozí komunitní plány a vyjadřuje priority, na které je potřebné se v daném období zaměřit a dále podporovat jejich rozvoj tak, aby lépe vyhovovaly občanům města a citlivěji reagovaly na jejich potřeby. Prostřednictvím komunitního plánu je vytvořen systém, který vychází v co největší míře vstříc uživatelům sociálních služeb a zajišťuje občanům města síť sociálních služeb a souvisejících aktivit, která odpovídá jejich potřebám i místním specifikům.

Dokument obsahuje cíle a opatření pro oblast podpory seniorů, osob se zdravotním znevýhod-

něním, dětí, mládeže, rodin, osob ohrožených sociálním vyloučením. Nově byla zpracována „Společná témata“, která vzešla ze zjištěných potřeb všech cílových skupin. Jedná se například o dostupné bydlení, informovanost a poradenství, bezbariérovost, podporu dobrovolnictví, podporu pečujících osob a zajištění společných prostor k realizaci aktivit různých spolků.

Nedílnou součástí komunitního plánu je „Síť sociálních služeb a souvisejících aktivit“ – základní a návazná. Základní síť tvoří poskytovatelé sociálních služeb, kteří zajišťují pomoc a podporu občanům našeho města formou terénních, ambulantních a pobytových sociálních služeb. Návaznou síť pak tvoří poskytovatelé souvisejících aktivit, jedná se téměř výlučně o nestátní neziskové organizace. Související aktivity jsou nejčastěji zaměřeny na oblast volného času, vzdělávání, poradenství a prevence, pohybové

aktivity, rehabilitace, aktivizační programy, pobytové akce aj. Významnou oblastí je dobrovolnictví a činnost svépomocných skupin.

Město Český Těšín v rámci samostatné působnosti dlouhodobě plánuje sociální služby a významně je finančně podporuje na základě zjištěné potřeby v procesu komunitního plánování, tím vytváří síť služeb na svém území.

„5. Komunitní plán sociálních služeb a návazných aktivit města Český Těšín na léta 2021 – 2023“ je zveřejněn na webových stránkách města www.tesin.cz.

Na přípravě dokumentu se podíleli členové komunitního plánování, klienti sociálních služeb a návazných aktivit, občané, sociální odbor a vedení města Český Těšín. Přípravě dokumentu byla věnována maximální pozornost a všem zúčastněným náleží velké poděkování.

Mgr. Jana Rodáková, Odbor sociální

Dotační program „Podpora sociálních služeb pro rok 2021“

Město Český Těšín vyhlašuje dlouhodobě dotační řízení pro oblast sociálních služeb působících na území města. Pravidla dotačního řízení jsou upravena v dokumentu Program pro poskytování účelových dotací z rozpočtu města Český Těšín – Podpora sociálních služeb pro daný rok. Účelem dotačního programu je finanční podpora sociálních služeb realizovaných na území města Český Těšín a stanovení jednotných závazných podmínek pro žadatele a příjemce veřejné finanční podpory v oblasti sociálních služeb jako doplňkového zdroje financování jejich činnosti. Dne 17.9.2020 byl vyhlášen dotační program pro rok 2021. Do programu se mohli jako způ-

sobilí žadatelé přihlásit poskytovatelé registrovaných sociálních služeb působících na území našeho města, kteří jsou zařazeni do „Základní sítě sociálních služeb města Český Těšín“ a realizují sociální služby v souladu s komunitním plánem. Město se dlouhodobě podílí na spolufinancování sociálních služeb, které zajišťuje na území města Charita Český Těšín, Slezská diakonie, Slezská humanita, o.p.s., Oblastní spolek Českého červeného kříže Karviná (Gerontocentrum), Senior domy Pohoda Český Těšín, a.s., Modrý kříž v ČR, Renarkon, o.p.s. Zastupitelstvo města Český Těšín na svém 14. zasedání dne 14.12.2020 schválilo poskytnutí dotací na rok 2021 na základě vyhlášeného

programu: „Podpora sociálních služeb pro rok 2021“ v celkové výši 4 827 tis. Kč. Schválením dotačního programu je zajištěna kontinuální finanční podpora poskytovatelům registrovaných sociálních služeb na území města Český Těšín i pro rok 2021.

Pro město Český Těšín, jako správce veřejného rozpočtu, je komunitní plán nástrojem účelného, efektivního a hospodárného vynakládání veřejných prostředků na sociální služby a související aktivity pro občany. Dotační program je nástrojem realizace finanční podpory poskytování sociálních služeb na území našeho města.

Mgr. Jana Rodáková, Odbor sociální

Vánoce s vůni vanilky a vaječného likéru

Přestože nám omezení způsobená pandemií Covid-19 tak trochu narušila sváteční plány, ve spoustě zařízení zajišťujících služby a pobyt seniorům se snažili zaměstnanci, přátelé a také rodinní příslušníci vytvořit ty nejlepší podmínky. „*My jsme si v Centru sociálních služeb vánoční atmosféru vzít nenechali. Příprava tradiční výstavy v netradičním provedení, výroba ozdob a těšení se na dárky provázely naše klienty a také nás po celý prosinec. Pro nečekaný zájem jsme s radostí 2x prodloužili „Vánoční výstavu v mezidveřích“ u vstupu do budovy, kde obyvatelé našeho zařízení prezentovali své výrobky*“ sdělila ředitelka zařízení Kateřina Píndejová. Ty vznikaly už dlouho před adventem. Seniori jsou totiž generací, která přistupuje ke každému úkolu velmi zodpovědně. Proto nejednou stavěli „do latě“ animátorky, které s nimi vymýšlely a vyráběly ty nejkrásnější vánoční ozdoby. „*V době, která se zdá právě pro podobná zařízení velmi skličující, vždyť kontakt se svými nejbližšími je pro jejich osazenstvo to nejcennější, jsme se snažili vymy-*

slet zpestření pro naše klienty a spojili se tak s lidmi kolem právě se rodícího společenství. A od jednoho přátelského posezení u kávy se zrodila myšlenka dlouhodobější spolupráce a realizace spousty nápadů, které se najednou ze všech stran jenom hrnuly“ vypráví ředitelka Kateřina Píndejová. A kdy začít plnit sny a rozdávat radost než před vánočními svátky? O zajímavý program pro klienty není v Centru sociálních služeb samozřejmě nouze po celý rok. Ten, který máme právě za sebou, byl tak trochu jiný a pro seniory obzvlášť. Omezení návštěv, změny pravidel a mnohdy těšení se na něco, co se na poslední chvíli muselo kvůli aktualizaci nařízení v souvislosti s pandemií Covid-19 změnit. Proto se o jistoty v nejistotě snažil tým zaměstnanců centra spolu se svými příznivci. Výsledkem byla příprava 10 litrů vaječného likéru, které dostali všichni seniori ve vánočních balíčcích, kde nechybělo voňavé cukroví, kosmetika a jiné dárky pro radost. Hned nato přišel nápad poslat radost z domova také seniorům, kteří žijí ve svém domácím prostředí a využívají služeb

terénních pracovníků pečovatelské služby, která je součástí Centra sociálních služeb. A pak už byl jen krůček k tomu, najít krásný úkol pro členky klubu „Kutilky“, ve kterém se setkávají aktivní seniorky u kávy, dobrého slova a ručních prací. Také ony se chtěly podílet na posílání radosti tam, kde je vždycky potřebná a napletly a uhláčkaly chobotničky a ponožky pro novorozěnátky v nemocnici Třinec Sosna. A odměna pro všechny? Určitě pocit naplnění a také jedno překvapení v podobě dárku osmiletého „Ježíškova vnoučete Matyáše“, který osobně se svými rodiči dovezl všem seniorům první vánoční dárek. Ručně vyřezávané zahradní šachy, které si určitě užijí všichni s příchodem léta a prvních slunečních paprsků. „*Znovu se nám potvrdilo, že darovat radost, znamená obdarovat druhé i sebe. A že máme kolem sebe lidi, kteří si to uvědomují napříč věkem, je dobré znamení pro nás i další generace*“ končí své povídání ředitelka zařízení pro seniory Kateřina Píndejová.

(red)

Jak ovlivnila epidemie Covid-19 novoroční statistiky na úseku evidence obyvatel a matriky?

Obyvatel našeho města v uplynulém roce opět ubylo. V době uzávěrky Těšínských listů byla k dispozici pouze data Ministerstva vnitřní k občanům ČR, kterých je v našem městě k 1.1.2021 23 720, což je o 69 méně než před rokem. Údaje o počtu cizinců přihlášených k pobytu v našem městě dosud nebyly publikovány, v našem informačním systému jich evidujeme 1 102. Již nyní je zřejmé, že celkový počet obyvatel našeho města bude opět pod hranici 25 tisíc. Nejruznější vládní omezení (zejména možnost vyřizování pouze neodkladných úředních záležitostí) ovlivnilo záměry a chování občanů. Z novoročních statistik je zřejmé, že občané se méně stěhovali, resp. po fyzickém přestěhování odkládali provedení úřední změny místa trvalého pobytu na příznivější dobu. Při srovnání s daty za rok 2010 – 2019 se v roce 2020 přistěhovalo do Českého Těšína nejméně obyvatel. V uplynulém desetiletí se počet přistěhovaných většinou přibližoval k pěti stům nebo tento počet překračoval, v roce 2020 to bylo pouze 417 obyvatel, oproti roku 2019 o 100 méně. Další oblastí, se kterou epidemie výrazně zamávala, jsou sňatky. V průběhu roku 2020 byli snoubenci opakovaně vystavováni nejistotě, zda se jejich sňatek bude moci uskutečnit, a pokud ano, kolik účastníků se ho bude moci zúčastnit a jaká ho budou provázet hygienická opatření.

Naplánovat obřad a hostinu ve zvolené restauraci a zvoleném termínu byl často nad lidský úkol. Překvapivě proto je, že i přestože mnozí snoubenci svůj velký den opakovaně přesouvali a šest párů se rozhodlo sňatek zrušit úplně, byl počet sňatků v roce 2020 o deset vyšší než v roce 2019. Z 86 skutečně provedených sňatků 58 proběhlo civilní formou a 28 formou církevní. Kromě toho matrika vydala 14 vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství v zahraničí (nejvíce v Polsku, ale také v Egyptě, Švýcarsku či Francii). Asi nejvíce očekávaným údajem v souvislosti s probíhající epidemií je počet zemřelých. Náš úřad nedisponuje údaji o příčinách úmrtí občanů, takže neumíme odpovědět na otázku, kolik z celkového počtu úmrtí má za následek epidemie Covid-19, avšak zcela jednoznačně mů-

žeme uvést, že počet zemřelých za rok 2020 je od osmdesátých let nejvyšší. V loňském roce zemřelo 338 obyvatel, což prudce vybočuje z průměru posledních desetiletí. Naposledy překonal počet zemřelých hranici tří stovek v letech 1987 (316) a 1990 (310) – v té době však byla součástí našeho města i obec Chotěbuz a celkový počet obyvatel přesahoval 28 tisíc.

Oproti tomu počet narozených v roce 2020 (209) nijak nevybočuje ze statistik posledních let, kde je patrný pozvolný pokles počtu nových česko-těšínských občánků.

Mezi 209 narozenými dětmi měli v loňském roce převahu chlapci, kterých bylo o 7 více než děvčátek. Nejčtenější chlapecká jména jsou Jakub, Matyáš, Tobiáš a nově i Teodor, dívčí Anna, Viktorie a Elen.

Zaznamenali jsme rovněž některá netradiční jména: u chlapců např. Kacper, Soren, Natan, u holčiček Carmen, Bianca, Lívia. Narodila se rovněž jedna dvojčátka.

Závěrem uvádíme, že údaje o počtu a pohybu obyvatel, uvedené v tomto článku, jsou pouze informativního charakteru. Závazná data sděluje Český statistický úřad, z důvodu náročnosti zpracování však budou k dispozici s odstupem několika měsíců.

Mgr. Jana Mašková, Odbor občanskosprávní

Naším prvořadým úkolem je podporovat sportování dětí a mládeže našeho města

Tak jako každoročně byl i v letošním roce vypsán dotační titul, který mohly využít spolky a organizace zejména k podpoře sportovních a volnočasových aktivit dětí a mládeže. Žádosti zájemců jsou podávány individuálně a informace v nich, nemusí být zcela úplné. Proto již několik měsíců pracujeme na dokumentu, který bude objektivně řešit podporu sportovních a volnočasových aktivit spravedlivě, zejména podle počtu dětských a mládežnických členů a finanční náročnosti podporovaného sportu.

V souvislosti s dotačními programy města se ve veřejném prostoru objevily informace, týkající se postojů města k zapsanému spolku Slovan Horní Žukov. Chtěli bychom se tak ve chvíli, kdy se schvalují letošní finance pro organizace a spolky působící v Českém Těšíně, k dané záležitosti vyjádřit. Město se k danému spolku chovalo vždy s nadsandardním přístupem. V roce 2011 koupilo budovu a pozemky zapsaného spolku, protože by tento spolek svým špatným hospodařením o tyto pozemky přišel. Město

tak investovalo 3,5 miliónů ke koupi a další milióny k dokončení rekonstrukce daného objektu. Poté pravidelně investovalo do rekonstrukce budovy, takže dnes mají uživatelé objektu k dispozici kromě upraveného sálu, rekonstruované šatny, sprchy a zázemí pro sportovce. Celý objekt je výhradně v majetku města a byl dán do výpůjčky bez jakékoliv finanční spoluúčasti spolku Slovan Horní Žukov. Později v objektu zahájila provoz restaurace. Činnost však měla probíhat pouze v omezeném rozsahu, na základě usnesení Rady města, nikoli celoročně. Od roku 2018 docházelo k dalším nesrovnalostem. V sále byly provedeny stavební úpravy přesto, že žádost spolku o jejich umožnění byla Radou města zamítnuta. Rada města se rozhodla nevyhovět žádosti na základě informací Odboru místního hospodářství, který tento objekt spravuje. Další snahou ze strany města bylo jednání ohledně provozování a pronajímání svěřených prostor. Několikrát jsme jednali se zástup-

ci spolku pány Marcellem Tovalym a Františkem Wilczkem, které jsme osobně požádali o přehodnocení postojů spolku k výpůjčce a zároveň jsme je ubezpečili, že provozování restaurace je i v našem zájmu a v žádném případě nechceme její provoz rušit. Očekávali jsme možnost účasti na valné hromadě spolku, kde bychom vysvětlili postoj města a možnosti spolupráce. Na valnou hromadu jsme však za celý kalendářní rok 2020 nebyli přizváni. Protože chceme zachovat spolkové činnosti v okrajových částech města, tedy sportovní a společenské využití obyvatel našeho města a zároveň musíme do-

držovat pravidla podpory těchto subjektů, navrhli jsme pro spolek Slovan Horní Žukov jednoduché řešení. Pronájem jen těch prostor, které naši sportovci ke své činnosti nevyužívají – jednalo se tedy o prostory restaurace a celého prvního patra. Celkové roční nájemné bylo spočítáno na 217 862,90 Kč. Zároveň město vedení spolku deklarovalo, že než začnou platit nová pravidla pro poskytování dotací, bude jim platba za nájem vrácena v podobě navýšení dotace. Vedení spolku však na nájemní smlouvu nepřistoupilo.

Bc. Tomáš Pavelek, místostarosta

Město Český Těšín, se sídlem nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín

vyhlašuje výběrové řízení:

STRÁŽNÍK MĚSTSKÉ POLICIE ČESKÝ TĚŠÍN

Termín nástupu do pracovního poměru je 1. 4. 2021.

Požadavky a potřebné informace naleznou zájemci na webových stránkách města

www.tesin.cz – Městská policie.

Žádosti mohou uchazeči doručit buď poštou, nebo osobně na adresu:

Městská policie Český Těšín, ul. Sokolovská 2116 do 28.2.2021.

Město Český Těšín ocenilo pedagogy

Zleva: starostka Mgr. Gabriela Hřebačková, PhDr. Karin Delongová, Danuta Žáková, Olga Krzyžanková, Mgr. Jana Klusková, Mgr. Lenka Švrčinová, Mgr. Luděk Ondruška, místostarosta Ing. Vít Slováček

Také v letošním roce ocenilo město obětavou a přínosnou práci svých pedagogů. S ohledem na neustále trvající opatření v souvislosti s pandemií Covid-19 poděkovali vybraným učitelům starostka města Gabriela Hřebačková a místostarosta Vít Slováček jen v úzkém kruhu svých kolegů. Moderování večera se tentokrát ujala přímo starostka, která jako bývalý pedagog dokáže práci svých kolegů náležitě ocenit. „Učitel sehrává v životě každého člověka nezapustitelnou roli. Začíná to již v mateřské škole a pokračuje na všech stupních vzdělávání. Dobrý učitel pomáhá odhalit a rozvíjet žákův talent a nadání, dokáže často formovat a určit jeho profesní dráhu, vytváří morální hodnoty. Význam tohoto učitelského poslání prošel zatěžkávací zkouškou v roce 2020, kdy si široká veřejnost uvědomila, kolik empatie, energie, invence, trpělivosti a znalostí musí mít každý pedagog. A kdy naprosto každý z nás musel otevřeně přiznat, že školní lavice a zvonek, třídní kolektiv a učitel u tabule je to, co vytváří tu správnou a jedinou ŠKOLU v plném slova smyslu.“ řekla starostka Gabriela Hřebačková. Ocenění za rok 2020 předávali zástupci města ve dvou kategoriích.

KATEGORIE I. – VÝRAZNÁ PEDAGOGICKÁ OSOBNOST ROKU

PhDr. Karin Delongová, AGEL Střední zdravotnická škola a Vyšší škola zdravotnická s.r.o.

Profesní dráha paní Karin Delongové začala před lety v Karviné Mizerově. Následovala praxe v několika zdravotnických zařízeních a Střední zdravotnické škole v Karviné na pozici vyučující odborných předmětů. V roce 2018 se stává zástupkyní ředitelce AGEL SZŠ a VOŠZ v Českém Těšíně. Spolu s výukou odborných předmětů a přípravou nové generace na výkon povolání organizuje odborné semináře, besedy, konfe-

rence. Věnuje se charitativní činnosti a koordinuje některé z projektů organizace ADRA.

KATEGORIE II. – OCENĚNÍ ZA DLOUHODOBOU TVŮRČÍ PEDAGOGICKOU ČINNOST

Danuta Žáková, Základní a Mateřská škola Český Těšín Hrabina, příspěvková organizace

Paní Danuta Žáková pracuje ve školství 39 let. Po celou dobu se věnuje předškolnímu dětem. Váží si možnosti být jejich průvodcem v mateřské škole a důvěry maminek, které v prvním školním zařízení v životě dětí zastupuje. Paní učitelka Žáková ví, že cesta k předškolním dětem vede přes pravdivost, nesmírnou trpělivost a empatii. Jejím cílem je vytvořit v mateřské škole prostředí, ve kterém se budou děti cítit spokojené a kam se budou těšit pro nová poznání a zážitky s kamarády.

Mgr. Lenka Švrčinová, Základní škola a Mateřská škola Český Těšín Kontešinec, příspěvková organizace

Paní Lenka Švrčinová pracuje s dětmi prvního stupně základní školy už 27 let. Přestože dokáže být na děti přísná, děti ji pro její spravedlivost a schopnost být v potřebnou chvíli na blízku mají rády od prvního setkání. Za dobu své praxe připravila mnoho nadaných žáků na cestu k jejich vysněné profesi. Nezapomíná ani na ty, kteří potřebují přiblížit nepochopenou látku v rámci doučování. Své organizační schopnosti uplatňuje při přípravách sportovních i společenských akcí. Se svými žáky jezdí pravidelně na školy v přírodě nebo ozdravné pobyty.

Olga Krzyžanková, Středisko volného času Amos, Český Těšín, příspěvková organizace

Paní Olgu Krzyžankovou přivedla k práci s dětmi láska k folklóru. V roce 1979 založila spolu s Karlem Musiolem dětský soubor Slezanek,

kde se stala uměleckou vedoucí a choreografkou. Soubor se pod vedením Olgy Krzyžankové pravidelně zúčastňoval vystoupení v regionu i mimo něj, mnoha soutěží a přehlídek doma i v zahraničí. Dlouhá léta pracovala jako zástupce regionu ve Folklořním sdružení Těšínského Slezska. Během své činnosti vychovala několik generací dětí k lásce k folklóru.

Mgr. Jana Klusková, Albrechtova střední škola, Český Těšín, příspěvková organizace

Paní Jana Klusková pracuje ve školství 37 let. Svou profesní dráhu začínala na Albrechtově střední škole jako učitelka všeobecně vzdělávacích předmětů, kde učí i dnes. K výuce si přibrala vedení komisí ruského jazyka a společenských věd. Měla velký podíl na tom, že škola opakovaně získala titul Světová škola. Aktivně se účastní sportovních událostí školy, je výborná moderátorka a působí jako předsedkyně odborové organizace, kde organizuje pro své kolegy zajímavé společenské či sportovní akce.

Mgr. Luděk Ondruška, Obchodní akademie Český Těšín, příspěvková organizace

Pan Luděk Ondruška působí na Obchodní akademii v Českém Těšíně od roku 1994. Předtím sbíral zkušenosti na Základní škole Pod Zvonek. Po celou dobu se věnuje práci s mateřským jazykem. Luděk Ondruška se věnuje také organizační práci mimo výuku. Spolupracoval s redakcí školního časopisu Mates, s žáky připravuje vánoční akademie a je členem týmu pro přípravu Majálesu. Je autorem prezentace z historie a současnosti naší školy k 90. výročí jejího založení. Svými znalostmi významně přispěl k úspěšnému pořádání evropského finále soutěže European Business Game v roce 2016, které naše škola pořádala.

(red)

Foto: Archiv Těšínské listy

Díky teplé zimě začaly námluvy puštíků už začátkem ledna

Teplé počasí v prosinci a na začátku ledna způsobilo, že samci naší nejběžnější sovy puštíka obecného začali s tokem a obhajobou teritorií o více než měsíc dříve než je obvyklé. Při večerní vycházce do okolí našeho města nebylo vzácností slyšet ve večerních nebo nočních hodinách houkající puštíky. Hlas této sovy je možné si poslechnout na stránkách českého rozhlasu <https://temata.rozhlas.cz/priroda/ptaci>. Puštíka obecný je obyvatelem hlavně listnatých a smíšených lesů. Hnízdí v dutinách starých stromů a často vyhledává dutiny vytesané datlem černým. Někdy zahnízdí i ve starém sadu. Staré doupné stromy obývá kromě puštíků obecných celá řada živočichů a dá se říci, že to jsou malé zoologické zahrady. Je důležité takové stromy ponechávat zejména v lesích a otevřené krajině, popřípadě i v zahradách v místech, kde nikoho neohrožují. Puštíka obecný se živí drobnými obratlovci mezi nimiž převládají hraboši a myši. Jejich lovem přispívá k zmírnění škod, které hlodavci způsobují na sazenicích lesních dřevin a zemědělských plodinách. Jeden dospělý puštíka za den uloví obvykle 3-5 drobných hlodavců. Za rok může jedna sova polapit přibližně 1095 – 1825 drobných hlodavců. Ačkoliv puštíci mají širší spektrum potravy, v době, kdy se hlodavci začínou množit, přecházejí především na tuto potravu. Naopak, když je hlodavců málo, puštíci ani nezahnízdí, nebo mají místo obvyklých 3-6 mláďat třeba jen 1-2 mláďata. Sovy drobnou kořist sežerou celou, kosti a srst pak vyvrhují v podobě válcovitých vývržků. Odborníci mohou rozbořem vývržků určit druh a počet jedinců kořisti, kterou puštíci zkonsumovali, a podle toho také poznat, který hlodavec je na vzestupu. V některých oblastech se pro puštíky vyvěšují budky a tato sova se místo chemie využívá jako biologická ochrana lesa a polních kultur před hlodavci. Puštíci sice pomohou při tlumení drobných hlodavců, ale i jejich podpora má své limity. Naprostým základem pro to, aby nás nesužovaly kalamity nejrůznějších škůdců, je vytvoření pestré a druhově bohaté krajiny.

ných hlodavců. Za rok může jedna sova polapit přibližně 1095 – 1825 drobných hlodavců. Ačkoliv puštíci mají širší spektrum potravy, v době, kdy se hlodavci začínou množit, přecházejí především na tuto potravu. Naopak, když je hlodavců málo, puštíci ani nezahnízdí, nebo mají místo obvyklých 3-6 mláďat třeba jen 1-2 mláďata. Sovy drobnou kořist sežerou celou, kosti a srst pak vyvrhují v podobě válcovitých vývržků. Odborníci mohou rozbořem vývržků určit druh a počet jedinců kořisti, kterou puštíci zkonsumovali, a podle toho také poznat, který hlodavec je na vzestupu. V některých oblastech se pro puštíky vyvěšují budky a tato sova se místo chemie využívá jako biologická ochrana lesa a polních kultur před hlodavci. Puštíci sice pomohou při tlumení drobných hlodavců, ale i jejich podpora má své limity. Naprostým základem pro to, aby nás nesužovaly kalamity nejrůznějších škůdců, je vytvoření pestré a druhově bohaté krajiny.

Daniel Křenek,

Odbor výstavby a životního prostředí

Foto: Archiv města Český Těšín

Už víte kam s jedlými oleji a tuky?

V listopadu v loňském roce bylo na území města rozmístěno 20 nádob, které jsou určeny pro sběr použitých jedlých olejů a tuků. Po třech týdnech firma TRAFIN OIL, a.s. provedla první svoz, při kterém bylo svezeno 388 kg jedlých olejů a tuků. Upozorňujeme, že do těchto nádob nepatří motorové a hydraulické oleje, ty lze odevzdat ve sběrném dvoře. Použitý jedlý olej či tuk slijete pouze do **plastové lahve** a plnou lahev vhodíte do černých nádob s oranžovými víky, které jsou rozmístěné na těchto místech (seznam umístění nádob je zveřejněn i na webových stránkách města):

- 28. října – u nádob na tříděný odpad (Pro-fimarket)
- Dolní Žukov – Frýdecká u autobusové zastávky
- Horní Žukov – Vělopolská - parčík
- Koňákov – ul. Koňakovská u nádob na tříděný odpad
- Místřovice – ul. Ostravská x ul. Na Dolinách
- Mosty – ul. Lípová – točna
- Stanislavice – ul. Ostravská – za restaurací Vyrušaná
- parkoviště Kysucká
- parkoviště u Billy – u kontejneru na oděvy
- ul. Hornická 11 – 13
- ul. Komenského – sídliště ONV
- ul. Na Horkách – Sběrný dvůr
- ul. Na Lučinách – u nádob na tříděný odpad
- ul. Na Nivách – u kostela
- ul. Okružní 1 – 2
- ul. Ostravská 46 – 48
- ul. Pod Zvonek – autobusová zastávka u kostela

- ul. Pražská – vedle parčíku
- ul. Protifašistických bojovníků – u nádob na tříděný odpad
- ul. Tovární – u nádob na tříděný odpad

Děkujeme, že přispíváte k ochraně životního prostředí a dáváte odpadu šanci být znovu užitečný.

Váš olej tak nejenže nemusí škodit v potrubí a v přírodě, ale může být dokonce znovu užitečný. Stačí, když ho poté, co vám už jednou posloužil v kuchyni, pošlete v uzavřené PET

lahvi na další cestu – prostřednictvím černých nádob s oranžovými víky.

Rovněž šetříte přírodní zdroje tím, že lze jednou vypěstovaný olej díky recyklaci použít hned dvakrát, také výrazně šetříte půdu, vodu, ovzduší i další přírodní zdroje. Každý z nás tak může zase o trochu víc pomáhat zpmalít drancování naší planety...

Lenka Kročková,

Odbor místního hospodářství

Foto: Archiv města Český Těšín

Český Těšín a jeho proměny (nejen) v posledních sto letech

2. díl: Zrod města

Slavnostní předání rozdělených částí Těšínska československé a polské správě na náměstí v Těšíně 10. srpna 1920 (Muzeum Těšínska)

V pokračování seriálu o dějinách Českého Těšína vám tentokrát přinášíme úryvek z kapitoly renomovaného historika Dana Gawreckého, publikovaný před nedávnem ve vydané knize *Český Těšín 1920–2020*, ve kterém jsou přiblíženy samotné počátky města v roce 1920.

Nové město z rozhodnutí dohodových mocností

Zdá se, že první, kdo navrhoval rozdělení města, byl čs. prezident Tomáš Garrigue Masaryk, který v rozhovoru s polským diplomatem Zygmuntem Lasockým 29. dubna 1920, jak to dokládá jeho rukopisný záznam, řekl: „Chceme mít dráhu

a celý uhelný (Karvinský) revír. Poláci dostanou více Čech v Pruském Slezsku. Uhlí dodáme my jim. Město Těšín by snad mohli mít (my nádraží). Hlavní věc: aby Poláci i my byli co nejsilnější“.

Noviny vycházející v Těšíně reagovaly na rozdělení města v následujících dnech. Německá Silesia psala rezignovaně. Zklamání, které nejdříve poněkud nabubřele konfrontovalo situaci s nesplněnými „ušlechtilými“ německými válečnými cíli, vystřídala pragmatictější smířlivější úvaha: „My, Němci, jsme bojovali, jako vždy v našich dějinách za něco vyššího, za ideální

se věc ještě měla zvážít a respektovat vůle obyvatel, kteří obývají obvod města. Zřejmě předpokládala, že respektování vůle obyvatel by mělo přispět k začlenění celého města do Československa.

Název města

Dne 10. srpna 1920 ukončila těšínská mezinárodní komise svou činnost, její předseda hrabě Gustav de Maneville vyjádřil naději, že „jsou uspokojeny oba státy, budou žít v klidu a míru jako dobří sousedé, což je v jejich vlastním zájmu“. V hotelu U Hnědého jelena na náměstí byl podepsán protokol, následo-

Prezident Tomáš Garrigue Masaryk při své návštěvě v Českém Těšíně, 6. července 1930 (Muzeum Těšínska)

cíle, za jednotu země a trvalé soužití všech tří národů. Přes mnohé stížnosti si budeme muset zvyknout na cizí nádraží a na dvojitý měnu.“ Nejbolestnější reagovali na rozdělení Těšínska a Těšína šlonzakovci a vůdce jejich Slezské lidové strany (Śląska Partia Ludowa, Schlesische Volkspartei) Josef Koždoň. Její tiskový orgán *Ślōzak* otiskl protest v černém rámečku s titulem *Na pamiątkę krzywdy naszej*. Východisko spatřoval v uspořádání plebiscitu a nové mírové konference.

Rovněž polský tisk se dožadoval, aby byl uspořádán plebiscit, Těšínsko přirovnával k Alsasku-Lotrinsku. Český tisk, který většinou vyjadřoval mírné uspokojení, v řadě článků ještě naléhavě žádal provedení dříve zamýšleného plebiscitu. V poslanecké sněmovně byl v jednom projevu vysloven požadavek připojení celého Těšínska k Československu (případně výměnou za jiné územní kompenzace). Dne 6. října 1920 protestovala správní komise Českého Těšína proti rozdělení města, doporučovala, že by

valy vojenské přehlídky, dohodové stráže byly vyměněny za polské a československé, úřady nástupnických států přebíraly civilní moc. V levobřežním Těšíně byly úřady umístěny do hotelu Central nedaleko nádraží. V českých novinách se užíval vcelku běžně název Český Těšín, v německých Tschechisch-Teschen, Teschen-Bahnhof, někdy i Sachsenberg. V písemnostech slezské zemské vlády se v srpnu 1920 vyskytovaly názvy Československý Těšín i Český Těšín. Ministerstvo vnitra projednávalo otázku pojmenování nového města delší dobu a až 17. listopadu 1920 byl přijat termín Český Těšín. Němečtí poslanci v poslanecké sněmovně doporučovali pro německé označení Teschen, resp. Böhmisch-Teschen nebo Tschechisch-Teschen.

Symboly nového města

Šest let se uvažovalo také o tom, že by nové město mohlo mít jiný než tradiční městský těšínský znak. Nakonec byl povolen ministerstvem vnitra znak v podstatě shodný s he-

Znak Českého Těšína a podpis Tomáše Garrigua Masaryka v pamětní knize města, r. 1930 (Státní okresní archiv Karviná)

Blahopřání členů spolku Svaz Slezanů svému předsedovi Josefu Koždoňovi ke jmeninám, r. 1921 (archiv Henryka Wawreczky)

raldickým symbolem polského Těšína: Na modrém štítě stříbrný hrad se dvěma kulatými věžemi o červených špičatých střechách, v cimbuří hradní zdi obě věže spojuje otevřená brána se zlatým hřebenem, mezi věžemi nade zdi vznáší se zlatá orlice těšínského knížectví a pod hradem voda řeky Olzy. Byly také schváleny městské barvy v pořadí červená – zlatá – modrá.

Administrativní členění

Po ukončení konfliktu mezi Československem a Polskem došlo nejen k rozdělení Těšínska, ale i k dělbě jeho správního centra, kde hranici tvořil střed řeky Olše, mezi Československo a Polsko. Polsku z něj připadly katastrální obce Těšín město, Horní předměstí, Fryštátské předměstí s Příkopy a Loučka (417,5 ha). Český Těšín

byl vytvořen z katastrálních obcí Brandýs, Kamenec a Saská Kupa (Sasůvka). Český Těšín se rozkládal na ploše pouhých 266 ha, byl rozlohou nejmenší, byť nejlidnatější obcí okresu. Z dříve samostatných obcí, které jsou dnes částí Českého Těšína, uvádíme Svibici, jejíž větší část (bez šesti domů) připadla Československé republice. Podobně tomu bylo v případě Chotěbuze. Změny při státním rozhraničení se týkaly v politickém okrese Český Těšín některých dalších obcí, nejznámějším případem je pozdější vznik samostatné obce Hřava. Územní obvod politického okresu Český Těšín tvořilo, podle sčítání lidu v roce 1921, celkem 35 obcí soudního okresu Český Těšín a 18 obcí soudního okresu Jablunkov. V roce 1930 bydlelo na teritoriu českotěšínského politického

okresu 69 289 obyvatel. Pokud jde o Český Těšín, v roce 1930 v něm žilo 10 554 obyvatel, v polském Těšíně v roce 1931 celkem 17 791 obyvatel.

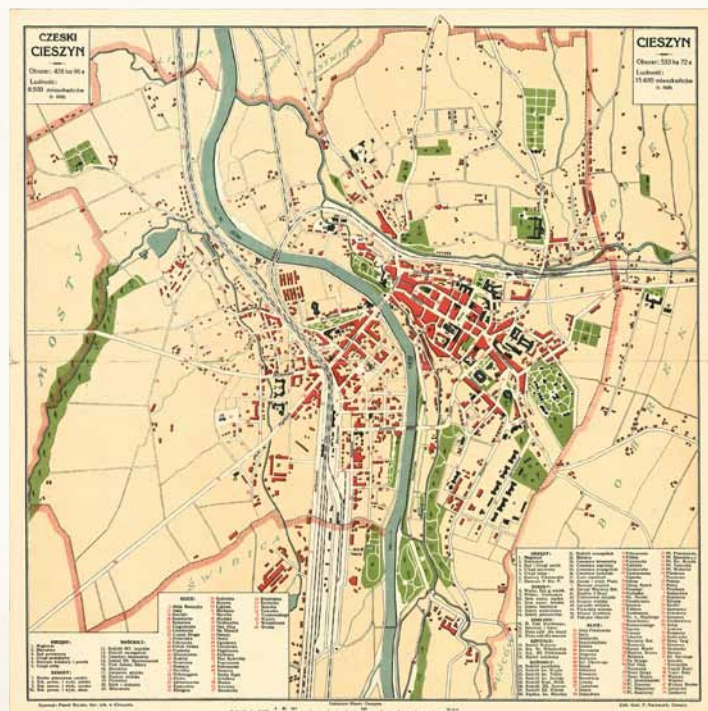
Dne 24. září 1920 byla jmenována pro město ze zástupců českých, polských a německých politických stran třicetičlenná správní komise. Na její ustavující schůzi 30. září byl

Novostavba trojkřídlé budovy okresního úřadu – tzv. Úředního domu – s hlavním vchodem z Tyršovy ulice byla postavena v letech 1924–1927 firmou Václava Nekvasila a zkolaudována v r. 1929. Autorem projektu byla firma Kolář & Rubý z Moravské Ostravy. V budově kromě okresního úřadu sídlil i okresní soud, prokuratura, notariát, četnická stanice s vyšetřovací vazbou a později též státní policejní úřad zřízený v Českém Těšíně až 14. prosince 1936 (Muzeum Těšínska)

Poštovní a telegrafní úřad umístěný vedle nádraží Košicko-bohumínské dráhy projektoval pražský architekt Josef Zadražil. Stavbu realizovala firma Joži Dvořáka ze Slezské Ostravy. Budova byla postavena v letech 1930–1931. Objekt tvořila jednoduchá hmota krytá plochou železobetonovou střechou. Střídmému průčelí dominovalo vysoké podélné okno, jímž šlo vidět železobetonovou konstrukci schodiště. V místech dnešního vstupu do podchodu k objektu přiléhaly přízemní garáže pro poštovní vozy (Muzeum Těšínska)

Plán Českého Těšína a Těšína, r. 1928 (archiv Henryka Wawreczky)

Správa města

Správu Českého Těšína vykonávala zpočátku okresní politická správa, v jejímž čele byl dr. Josef Michálek. Sídlem okresního hejtmanství byl již zmíněný hotel Central, kde působil i okresní policejní referent a pohraniční celní úřad, sídlo okresního soudu bylo v budově měšťanské školy na Hasnerově ulici (dnes Sokola Tůmy). Nová budova městské radnice byla zprovozněna v roce 1929. Také okresní hejtmanství s okresním soudem, prokuraturou a četnickou stanicí začalo tehdy užívat nově postavenou budovu. Městskou správu převzal od 26. srpna 1920 Bohumil Klac, dříve tajemník obce Orlová, jeden z čelných funkcionářů Slezské matice osvěty lidové.

do jejího čela jmenován jako vládní komisař dr. Bohumil Bartoník, jeho dva náměstkové a sedmičlenná užití správní rada a příslušné komise. Od počátku roku 1921 do počátku roku 1923 vykonával funkci vládního komisaře Jindřich Štelovský, po něm Konstantin Petřík, ředitel zdejšího českého gymnázia. Později byly zakládány v Českém Těšíně další správní instituce a úřady, např. státní policejní úřad s expoziturami v Jablunkově a Karvině, daňový, poštovní a celní úřad, ředitelství státních lesů a statků atd. V roce 1923 byl starostou Českého Těšína zvolen Josef Koždoň, jenž tento post zastával až do roku 1938 a významnou měrou se zasloužil o jeho rozvoj.

Dan Gawrecki

Karin Lednická našla ztracené město

Těšínské Slezsko je domovinou Karin Lednické. Možná právě proto je první díl trilogie *Šikmý kostel* pravdivý, čtivý a neuvěřitelně emotivní. Stačí se začíst do prvních řádků dechberoucího vyprávění a rázem se stanete součástí příběhu, který začíná v našem regionu před více než stoletím. V únoru se na pulty knih dostává druhá část trilogie, ve které se ocitneme se svými hrdiny také v Českém Těšíně.

Pokud jste první díl trilogie četli, musíte mít pocit, že je Karin Lednická zkušenou spisovatelkou, která má za sebou několik úspěšných knih. Není tomu tak. *Šikmý kostel* je její prvotinou, a přestože knihy byly její vášeň již za školních let, cesta k vysněné profesi nebyla přímočará. Čemu jste se věnovala předtím, než jste se začala věnovat psaní?

Před listopadem 1989 jsem pracovala v několika průmyslových podnicích, po listopadu 1989 jsem byla novinářkou, překladatelkou a nakladatelkou.

Kulturní publicistka, překladatelka, nakladatelka. Tyto profese mají ke knihám blízko, kdy

ale přišlo rozhodnutí, že právě teď je ta správná chvíle knihy psát?

Nebylo to tak, že bych si v nějakém konkrétním okamžiku řekla, tak, a teď začnu psát knihy. To rozhodnutí víceméně vyplynulo z mé životní situace, kdy už děti byly dost velké, abych si občas mohla sednout k počítači a napsat povídku. Žádná z nich ale nevznikla s úmyslem vydat ji knižně.

K myšlence na napsání knihy mě přivedla právě jedna z chystaných povídek, jejímž tématem byla silnice oddělující šikmý kostel a hřbitov ve staré Karvině. Při sběru materiálu na tuto povídku jsem potkala ženu, která mi povyprávěla příběh svých prarodičů. A mě ten příběh

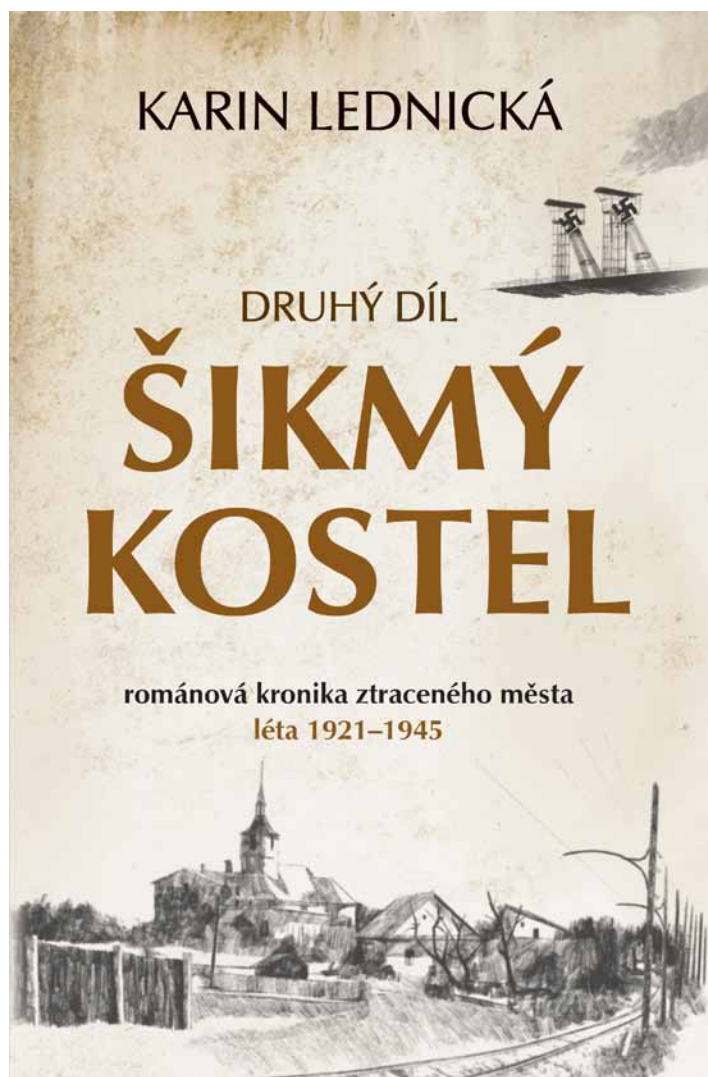

Foto: Josef Horázný

uhranul. Živě si pamatuju, jak z toho prvního setkání odcházím a říkám si, kolik takových neskučených příběhů toto místo skrývá? A proč se jim až doposud nikdo literárně nevěnoval? Právě v té chvíli se zrodila myšlenka na napsání *Šikmého kostela*. To bylo před šesti lety.

Tušila jste, že román *Šikmý kostel* bude tak úspěšný?

Ani v nejmenším! Několik let jsem ten příběh psala a doufala, že zaujme lidi z našeho regionu. Dále tehdy moje ambice opravdu nedosahovaly. První náklad byl dva tisíce výtisků a já se modlila, aby se mi ho podařilo prodat do konce roku. K mému úžasu byl rozebrán během jediného týdne. Ani v nejsmělejších

snech mě nenapadlo, že se ze *Šikmého kostela* stane nejčtenější kniha v Česku. Považuji to za malý zážrak a jsem za něj upřímně vděčná. **Vy se v knize věnujete docela těžkému tématu, přesto je neuskutečně čtivá. Jak těžké je skládat slova do vět a vytvořit příběh, který musíte číst tzv. na jeden nádech, kdy má čtenář pocit, že Barbora, Ludwik a Barba v té době opravdu ve „ztraceném městě“ žili?**

Při psaní si nezachovávám autorův odstup, právě naopak. Snažím se být v ději se svými hrdiny, zažívat společně s nimi to, čím je jako autorka nechávám procházet. Můžeme to snad nazvat autorský ponor nebo empatie. Někdy je to

Foto: Marcela Hladká

docela náročné, zejména při psaní druhého dílu jsem občas měla pocit, že mě některé pasáže začínají tak trochu požírat. Ale když se pak tento prožitek přenesl na čtenáře, je to nejvíc, co si jako autorka můžu přát.

Jak moc osobní bylo pro vás zpracovávané téma? Dokážete si od příběhů, které vám vyprávěli pamětníci udržet odstup? Přece jen jste na Karvinsku doma.

Osobní rovina vyplývá nejen z mého stylu práce, o kterém jsem mluvila v předešlé odpovědi, ale také z četných setkání s pamětníky. Pokud chci psát tak, jak píšu, nemůžu si od jejich vyprávění udržovat odstup. Musím být vnímavý posluchač, abych mohla být poutavý vypravěč. I když je mi z toho občas hodně úzko. Dlužno však dodat, že tiseň na mě občas padá i ze studia historických dokumentů, protože i za nimi vidím především lidi. Některé listiny jsem zařadila do obrazové přílohy druhého dílu – to proto, aby čtenáři viděli, že všechno, o čem píšu, se skutečně událo.

Kniha vypráví osudy lidí na Těšínsku. Své čtenáře si však na-

šla v celé republice, stala se absolutním vítězem čtenářské ankety Kniha roku a nejlépe hodnoceným románem roku 2020 v anketě odborné veřejnosti, kterou tradičně pořádají Lidové noviny. Jak si vysvětluje zájem o osudy lidí z naší drsné domoviny?

Na samém začátku jsem často slýchala. Koho to bude zajímat? Teď je situace docela jiná. Šikmý kostel přivedl mnoho čtenářů z celého Česka k živému zájmu o náš region, lidé si po dočtení sami dohledávají další informace nebo sem přijíždějí, aby si příběh dosadili do reálného místa. Román je zařazován na seznamy doporučené maturitní četby, slouží jako doplněk k výuce historie. Lidé mi píšou stovky mailů, v nichž často čtu otázku: Jak je možné, že nám to nikdy nikdo neřekl? Jak je možné, že se o ničem z toho obecně neví? Abych tedy odpověděla na vaši otázku. Lidé se o osudy lidí z Těšínska zajímají, protože ty osudy jsou nesmírně zajímavé. Jen asi bylo potřeba, aby příběh tohoto kraje někdo povyprávěl.

V únoru přichází na pulty druhá část trilogie. V ní se vrátíme do doby po rozdělení Těšínska. Další složité období, které je mnohdy živé i dnes. Nemáte pocit, že tak trochu otevíráte tříničnou komnatu historie Těšínska?

Ano, mám. Mnozí mě od toho kdysi zrazovali. Ale já si naopak myslím, že už byl nejvyšší čas. Dovolím si při této příležitosti poznamenat, že i ve druhém díle usiluji o naprostou nestrannost. Vždycky říkám, že pokud už někomu straním, pak obyčejným lidem, kteří chtěli zkrátka jenom normálně žít, ale dějiny jim to neumožnily. Právě tito lidé jsou pro mě největší hrdinové a je mi lhostejné, k jaké národnosti se hlásili nebo jakým jazykem mluvili.

Rozhovor vzniká především pro čtenáře z Českého Těšína, takže bych se za ně ráda zeptala, jestli se hrdinové ve svých příbězích dostanou také do našeho města?

Ano, v Těšíně, tehdy vlastně v Teschen, se odehrává krátká, ale velmi významná scéna. A několikrát sem nechávám přijet své hrdiny na návštěvu nebo město

zmiňuji v souvislosti s významnými událostmi, které se tady odehrály. **Před sebou sice máte ještě třetí část trilogie, přemýšlíte ale už nad tím, čemu byste se chtěla věnovat dál?**

Já mám tolik plánů! Za všechny zmíním úmysl zpracovat některé významné historické události i v publicistické formě, jako literaturu faktu. Chystám se pořádat procházky po stopách hrdinů knihy. A mohla bych v tom výčtu dále pokračovat. Dělán to všechno ze stejného důvodu, o němž už byla řeč, poněvadž o našem regionu se ví tristuhodně málo. Snad se mi to podaří alespoň trochu napravit. To bych si moc přála, protože zdejší lidé si to opravdu zaslouží.

Děkuji za rozhovor a přeji spoustu tvůrčích nápadů a času na jejich realizaci.

S Karin Lednickou se můžete těšit také na osobní setkání v Čítárně a kavárně Avion. Na besedu se svými příznivci ji pozvala Městská knihovna Český Těšín, která bude o přesném termínu informovat ve své programové nabídce.

Z historického chaosu do střediska v Amosu

Téma tohoto článku jsem hledal jako obvykle při toulkách Českým Těšínem. Tentokrát jsem se vypravil na Frýdeckou ulici a tam jsem narazil na zajímavou budovu zelené barvy, která sloužila studentům dnešní Albrechtovy střední školy (dříve Střední školy hotelové, obchodní a polygrafické). Děti všech věkových kategorií ji navštěvují stále, v současnosti však proto, aby si našly zajímavé volnočasové aktivity. Pojďme se tedy společně projít budovou, skrývajícím se v ní jedno překvapení.

Informace k budově na Frýdecké ulici číslo 32 jsem čerpal z různých publikací, pravděpodobně nebudou úplně, přesto jsem v nich našel spoustu zajímavostí. Například, že stavbu realizovala společnost V. Nekvasila podle projektu architekta Vanička za cenu 2 700 000 korun československých. Do provozu byla uvedena v polovině roku 1933. V téže roce zde přibyla tělocvična a projekt předpokládal i stavbu penzionu pro ubytování pedagogických pracovníků. Pro nedostatek finančních prostředků stavba realizována nebyla a část původního učitelského sboru našla ubytování v hostinci Jana Chumchala na Frýdecké 19. Později se jim dostalo prozatímního ubytování v budově dnešní Albrechtovy střední školy ze strany od Ostravské ulice. Původně německá škola později Odborná škola pro ženské povolání do roku 1938, kterou si osobně pamatují jako zdravotní školu pro budoucí sestry (nyní v Karvině), dnes patří Středisku volného času AMOS. To byly veškeré informace, jimiž jsem doposud disponoval. Jenže já chtěl vědět víc, zaklepal jsem a otevřela mi sympatická mladá paní Magdalena Žuraw. Peč, propagační kancelář AMOSu. Se zájmem si vyslechla mé důvody návštěvy a s neuvěřitelnou ochotou se stala mou průvodkyní po celém středisku doslova od sklepa po střechu, nevyjímaje kanceláře paní ředitelky Evy Juricové. Bylo zvláštní procházet se budovou s tak dlouhou historií, která je nyní vkusně a moderně vybavená pro volnočasové využití všech věkových kategorií. Mým prvním úkolem bylo dozvědět se něco z minulosti až po současnost celého zařízení. O historii zařízení vyprávěla Šárka Klimoszová:

„Píše se rok 1882 a na levém břehu řeky Olše, podle návrhu Theodora Herzmannského a projektanta Gustava Raimanna, vyrostla budova Střelnice těšínského střeleckého spolku s rozsáhlým parkem a okázalou restaurací. Za první republiky se stala budova centrem společenského a kulturního života pro všechny obyvatele Těšína. V prostorném sále se konaly plesy, studentské akademie, divadelní představení, prostory byly využívány i pro schůze městského zastupitelstva. V prostorách se nacházel hostinec „Na Střelnici“, který byl v roce 1949 zrušen. Rada MěstNV rozhodla zřídit pro děti pionýrský dům. Po menších úpravách byl dne 7. 11. 1949 otevřen Dům pionýrů a mládeže jako druhý v republice. Nejprve sloužil místním dětem, ale v pozdějších letech (1952), kdy se rozrůstaly činnosti i na venkovských školách, se stal tehdejší volnočasový dům okresním metodickým střediskem. Pracovníci jednotlivých oddělení – programového, technického, přírodovědného, estetického, turistického, sportovního a metodického, pořádali soutěže, hry a kvízy pro děti školního věku. Zlepšení práce a návštěvnosti začalo po roce 1965, kdy byl na výchovnou práci kladen větší důraz. Od tohoto období začíná i nárůst mládeže nad 15 let. Tenkrát pracovalo kolem 30 zájmových útvarů s průměrem 15 dětí v kroužku.

Frýdecká 32 v roce 1955

lou restaurací. Za první republiky se stala budova centrem společenského a kulturního života pro všechny obyvatele Těšína. V prostorném sále se konaly plesy, studentské akademie, divadelní představení, prostory byly využívány i pro schůze městského zastupitelstva. V prostorách se nacházel hostinec „Na Střelnici“, který byl v roce 1949 zrušen. Rada MěstNV rozhodla zřídit pro děti pionýrský dům.

Po menších úpravách byl dne 7. 11. 1949 otevřen Dům pionýrů a mládeže jako druhý v republice. Nejprve sloužil místním dětem, ale v pozdějších letech (1952), kdy se rozrůstaly činnosti i na venkovských školách, se stal tehdejší volnočasový dům okresním metodickým střediskem.

Pracovníci jednotlivých oddělení – programového, technického, přírodovědného, estetického, turistického, sportovního a metodického, pořádali soutěže, hry a kvízy pro děti školního věku.

Zlepšení práce a návštěvnosti začalo po roce 1965, kdy byl na výchovnou práci kladen větší důraz. Od tohoto období začíná i nárůst mládeže nad 15 let. Tenkrát pracovalo kolem 30 zájmových útvarů s průměrem 15 dětí v kroužku.

Velkou zásluhu v tehdejší DPM měli ředitelé, kteří zde pracovali a zasloužili se o rozvoj vzdělávání. Byli to zejména ředitelé: pp. Kotmel, Kulig, Urbánek, Halama, Plachý, Mgr. Byrtus, Kornasová, Ondřeka.

Zkušenosti a svůj volný čas věnovali rovněž pracovníci, jejichž výčet za uplynulých 70 let je velký. Připomeňme alespoň některé z nich: Ing. Sochor, Peřinová, Tesarczyk, Káňa, Konečná, Pokluda, Rzyman, Valentová, Kocurová, Mutinová, Liberdoval, Žilka, Muller, Konvička, Gal, Válek, Schoupal a další.

Od let minulých se mnohé změnilo. Organizace prošla reorganizací, změnili se zřizovatelé, zaměstnanci, prostory, ale i klienti a zájmy dětí. Krátkou dobu se kanceláře DDM nacházely v prostorách na Hlavní tř. od r. 2016. Využívali byl k činnosti sál U mlýna a na sport zejména v tělocvičnách českotěšínských škol. K 30. 11. 1998 se organizace přestěhovala na ul. Hrabinskou, kde se převedla činnost zejména esteticko-společenská a sportovní aktivity se soustředily na ul. Slovenské v zadním traktu budovy ZŠ Slovenské. Na podzim roku 2011 se DDM rozšířil o oddělení kulturně-výchovné činnosti a prostory našel na ul. Zelené nad školní jídelnou ZŠ Ostravské v I. patře.

Velký zlom pro organizaci nastal v roce 2017, kdy byla přidělena pro činnost organizace nová budova s tělocvičnou a s tím i vize nových možností pro zdokonalení dosavadní práce. Střední Albrechtova škola na ul. Frýdecké byla pro bohatou činnost DDM vhodným řešením. Naskytla se příležitost soustředit téměř všechna oddělení se zájmovými útvary na jedno místo. Stěhování bylo naplánováno v několika etapách: Středisko Hrabinská (vedení a ekonomický odd.), po půl roce následuje esteticko-společenské oddělení, po prázdninách 2018 se stěhuje Kulturně-výchovné centrum a na závěr část sportu ze ZŠ Slovenská. Nadále zůstává jedno odloučené pracoviště - Centrum sportu na Slovenské ulici. Před pracovníky vyvstala velká zodpovědnost a práce při reorganizaci celé organizace, která nesla mnoho úkolů s tím spojených včetně změny názvu. V r. 2019 mění oficiálně organizace svůj název na Středisko volného času Amos, Český Těšín, příspěvková organizace.

Jak jsem již v úvodě předeslal, měl jsem možnost si prohlédnout místnost po místnosti a nakouknout do zákulisí například keramické dílny včetně elektrické pece se spoustou nádherných výrobků. Dílna modelářů s novým soustruhem pro výrobu i těch titěrných součástek k leteckým a lodním modelům musí přitáhnout nejdříve fandu tohoto koníčku. Z kuchyně zrovna zavoněly vánoční perníčky, které se učily pět mladé hospodyňky. Baletní a taneční sál včetně velké tělocvičny přímo vybízel k vyzkoušení. Chovatelé cizokrajných plazů zde také nezaháli a pochlubili se svými šupinatými exponáty. K tomu je nutno přidat tým zkušených pedagogů volného času, kteří se dokážou postarat o své svěřence s profesionálním přístupem. A co je důležité, nezapomíná se ani na občany starší věkové kategorie, kteří se ve středisku můžou věnovat svým zálibám. Je toho prostě hodně, takže přenechám opět slovo Šárce Klimoszové, která nám možnosti přiblíží nejlépe:

„Máme-li hodnotit současnou činnost SVC Amos, musíme konstatovat, že se nám daří realizovat mnoho aktivit a úspěšně rozvíjet veškeré formy činnosti zájmového vzdělávání. Nabízíme 90 kroužků a zájmových útvarů, organizujeme kolem 270 akcí ročně s návštěvností 10 000 účastníků.

Nabízíme našim dětem a mládeži vzdělávání v různých oborech, největší zájem je o taneční, výtvarnou,

přírodovědnou činnost, keramiku, folklór, ale zaměřujeme se i na rozvoj kroužků moderní techniky. Sport má své příznivce především v karate, judu, badmintonu, mažoretkách, aerobiku, jíždě na koních a zde zaznamenáváme největší úspěchy naši mládež. SVČ vytváří zázemí zájmové i klubové činnosti a velký důraz je kladen na místní kulturu, která vychází z tradic, zvyků a folklóru našeho regionu Těšínského Slezska. Uspokojit potřeby ve volném čase dle možností, nabízíme i dospělým, kteří se mohou realizovat v různých oborech formou kurzů a jednodenních aktivit (Klub 55+).“

Frýdecká 32 v roce 2021

Je škoda, že v současném nepřívětivém období nelze většinu aktivit realizovat, ale osobně věřím, že občanům Českého Těšína slunce opět vysvitne a vše se v radost obrátí návratem do starých kolejí.

Děkuji paní ředitelce SVČ Amos Evě Juricové za umožnění prohlídky budovy, paní Magdaleně Žuraw Peč grafičce a skvělé průvodkyni objektem a v nemalé míře paní Šárce Klimoskové produkční, programové a kulturně výchovné pracovníci.

Milan Čierny,
předseda letopisecké
a tiskové komise

Foto: Archiv Milana Čiernerého

Klub přátel výtvarného umění přišel o své zakladatele

Rok 2020 se zapsal smutně do historie lidstva jako rok nastartované pandemie koronaviru. Pro Klub přátel výtvarného umění Český Těšín to byl i rok ztráty dvou jeho zakladatelů. Vedle MUDr. Leo Frydrycha, který nás opustil už na jaře, odešla dne 23. 12. 2020 ve věku nedožitých 99 let druhá zakladatelka klubu paní Mgr. Zdeňka Ovčářiová. Navzdory pandemii i ztrátě obou zakladatelů, klub po dnešek vykazuje bohatou činnost v oblasti výtvarného umění a pokračuje v jejích odkazu. Nutno sdělit, že ke dvěma prvotním zakladatelům se brzy přidala paní Mgr. Milada Matuszková a později pan Walter Klimonda. Pod jejich vedením - po 33 let trvání klubu jsme absolvovali nespočet akcí, při nichž jsme se „nakazili“ nadšením pro krásu od těchto vzácných osobností, které nás obohacovaly na duchu, rozšířily naše vnímání okolního světa. A jak vypadal náš zajímavý program? Můžeme zapátrat v publikaci vydané k 15. výročí založení klubu, kde se dočteme toto:

„25. 9. 1987 - Společná návštěva vernisáže Bronislava Liberdy, těšínského malíře, ve foyer Těšínského divadla

20. 1. 1988 - Přednáška PhDr. Hlaváčka „Matyáš Bernard Braun a Ferdinand Maxmilián Brokoff, nejvýznamnější představitelé barokního sochařství v Čechách“

14. 5. 1988 - Autobusový zájezd za uměním Olo-mouce s odborným průvodcem PhDr. Miloslavem Papíkem z Prahy

23. - 30. 9. 1988 - Výstava akademického malíře Jiřího Boudy z Prahy ve foyer Těšínského divadla. Slavnostní vernisáž s úvodním slovem MUDr. Leo Frydrycha, kulturním programem učitelů Lidové školy umění a besedou s umělcem i s jeho paní, vedenou Mgr. Ovčářiovou. K otevření výstavy byly vydány slavnostní pozvánky s grafikou Jiřího Boudy. Výstava se setkala s úspěchem, navštívilo ji téměř 3000 zájemců.“

Navzdory stále přítomné pandemii náš klub pokračuje dál ve své činnosti, na níž se v poslední době podílí řada členů (Kapustková D., Konečná J., Konečný J., Kubištová I., Štokánová B.). Jim i ostatním členům klubu patří upřímný dík za jejich dlouholetou přízeň a členství, za hojnou účast na klubových i ostatních kulturních akcích a za neutuchající nadšení pro umění. Je pravda, že akce od loňského roku nemůžeme uskutečňovat „fyzicky“, byť jsme měli na 1. pololetí 2020 připravený bohatý program. Do nového

roku 2020 jsme vstoupili s kalendářem, který jsme připravili v součinnosti s výtvarnou skupinou „Osmička“. Až do 4. 3. 2020 jsme se pravidelně setkávali každou 1. středu v měsíci na tzv. „Klubových středcích“, kde probíhalo promítání filmů o umění a umělcích. Dále jsme měli připravenou přednášku k 200. výročí narození Josefa Mánesa ve Strážnici, přednášku na téma „Moderní umění“, návštěvu výstavy „Helena Salichová“ v Galerii Chagall v Ostravě, jednodenní zájezd do Frýdlantu n/Ostravici - „Po stopách smaltování“, třídní zájezd do Prahy, čtyřdenní do Českého Krumlova a okolí a jednodenní do Banské Štiavnice. Všechny akce jsme museli díky opatřením zrušit. Po prázdninách v období dočasně uvolnění jsme stihli podniknout výlet na zámky Raduň a Hradec nad Moravicí a navštívit Sochařský park v nedaleké obci Těrlicko - Hradiště. V závěru roku 2020 se podařila zrealizovat instalace pamětní desky těšínskému výtvarníkovi H. Mrogalovi za finanční podpory města. Pamětní desku velmi zdařile zhotovil pan Svačina dle původního návrhu MUDr. Frydrycha. Bohužel, nemohlo se už uskutečnit připravené odhalení desky. Přes všechny

nepříznivé události posledního období jsme pořád v kontaktu s velkou většinou členů KPVU e-mailovou cestou. Z bezpečí domova sledujeme přednášky „on-line“ z Domu umění v Ostravě, díky IT technologiím navštěvujeme „virtuálně“ galerie, muzea, historické památky a kulturní akce pomocí odkazů a příloh k e-mailům. Jsme tedy s uměním pořád propojeni a budeme pokorně čekat na zlepšení situace. Pevně věříme, že to nepotrvá příliš dlouho a budeme zase moci onu nádhernou přítomnost vnímat a potažmo cítit MOTTO: „Láska k umění nám pomáhá v hledání trvalých hodnot života!“

Jménem KPVU vyjadřujeme paní profesorce Ovčářiové, která odešla v závěru roku 2020, velký dík především za její vyzařující lásku k výtvarnému umění, za aktivitu, neúnavnou obětavost a činnost ve výboru KPVU, za dlouholetou, vždy bezvadnou a svědomitou přípravu všech klubových akcí. Děkuje se srdečnou atmosféru, která nás všechny v její přítomnosti tolik naplňovala. Děkuje se za všechny krásné zážitky, které jsme mohli společně s ní sdílet. A bylo jich opravdu hodně. Podílela se na přípravě přednášek, výstav, zájezdů... Ze svých pokladů vědění si nenechávala nic pro sebe, bohatě jimi obdarovávala druhé a usilovala zkrášlovat a obohacovat život ostatním. Stejný vroucný dík a vzpomínku vyjadřujeme i panu Waltru Klimondovi (odešel už v roce 2019), jehož pokladnice vědění a noblesního přístupu k umění i lidem si stále vážíme.

Paní profesorce děkujeme i jménem absolventů - členů našeho klubu, které bezvadně připravovala na profesní vstup do života na Střední ekonomické škole v Českém Těšíně (nynější Obchodní akademii). Milovala český jazyk, který celá léta vyučovala. Zejména poezie byla její doménou. Své cenné znalosti českého jazyka a poezie předávala nejenom svým studentům, ale také pěveckému sboru Slezan a školnímu pěveckému sboru, jehož program obohacovala. Paní profesorko, Vaše stopa, kterou jste zanechala jako pedagog a znalec výtvarného umění, je nesmazatelná. Slibujeme, že předanou štafetu Vašeho nadšení pro umění ponese dál. Děkuje se s úctou, nikdy nezapomeneme!

Ing. Bronislava Štokánová,
Klub přátel výtvarného umění

Foto: Archiv Klub přátel výtvarného umění

Rok 2020 ve Slezské diakonii

Závěr roku a také začátek roku nového bývá časem bilancování, ohlížíme se zpět a rekapitulujeme, co nám těch uplynulých 12 měsíců přineslo. Jaký byl rok 2020 pro Slezskou diakonii?

Na začátku roku jsme se těšili na dlouho připravované oslavy 30. výročí vzniku naší organizace a také na další plánované aktivity. Záhy poté však celou naši společnost zasáhla první vlna pandemie pro nás dosud neznámé nemoci Covid-19. Všechny plány se náhle změnilly. Nastalo těžké období, kdy jsme se všichni museli přizpůsobit novým nařízením a opatřením, která mají za cíl zamezit šíření tohoto viru. Ve Slezské diakonii jsme se doslova přes noc ocitli v první linii, museli jsme okamžitě reagovat na nastalou situaci. I přes pochopitelný strach a obavy o zdraví své i našich blízkých jsme po celou dobu poskytovali a poskytujeme tolik potřebnou pomoc, péči a bezpečné zázemí těm nejzranitelnějším - našim klientům. Na některých službách jsme se setkali tváří v tvář této nemoci a museli o to více bojovat.

Dění v našich službách se přesto nezastavilo, jen jsme se naučili pracovat jinak. Tam kde to bylo možné, slovo "online" se stalo součástí našeho každodenního života. Osobní setkávání se často musela přesunout do online prostoru k počítačům. Naučili jsme se pracovat v rouškách, respirátorech a ochranných oblecích. I přes tato omezení jsme pokračovali například v realizaci investičních projektů. Podařilo se nám dokončit celkovou rekonstrukci domova pro osoby se zdravotním postižením BETEZDA v Komorní Lhotce, klienti se tak mohli přestěhovat do nového, moderního, bezpečného a bezbariérového domova. Finiše také rekonstrukce denního stacionáře EDEN v Českém Těšíně. Začátkem října se nám povedlo, byť v omezené formě, uskutečnit oslavy 30. narozenin Slezské diakonie. Ve dnech 2. - 3. 10. jsme mohli v rámci těchto oslav s vděčností poděkovat a ocenit naše zaměstnance a také zakladatele Slezské diakonie.

Aktivít, které jsme zvládli i v tomto nestandardním a nelehkém roce 2020 bylo opravdu mnoho.

Tím nejzásadnějším je, že se nám podařilo udržet a zajistit provoz ve všech sociálních službách a tak poskytovat pomoc a podporu našim klientům. Vnímáme, že za to vděčíme všem našim zaměstnancům, dobrovolníkům a Pánu Bohu, který žehnal naší práci. Byli jsme si vědomi, že situace je nepředvídatelná, a že naše nasazení, odvaha a Boží pomoc povede k tomu, že dostojíme svým závazkům ve vztahu ke klientům i veřejnosti. A tak vznikl modlitební řetězec, ve kterém se dodnes sdílejí prosby o modlitby a díky za jejich vyslyšení. Pro mnohé jsou tyto večerní modlitby povzbuzením a nadějí ve zvládnutí nelehké situace.

Díky Covid-19 je rok 2020 hodnocen jako těžký a špatný, ale přidejme i přes tyto slova i jiná. Byl to rok plný profesních i osobních výzev, díky kterému jsme se mohli lépe poznat. Byl to rok, ve kterém se mnozí lépe naučili pracovat s IT technologiemi, zamýšleli jsme se nad vlastní odpovědností za zdraví, posilovali jsme takové ctnosti

jako je odvaha, trpělivost, solidarita, laskavost a mnohé další. A to není málo. Tedy v tomto ohledu jsme mohli i mnohé získat. Tím si dovoluujeme také poděkovat všem, kteří naši Slezskou diakonii jakkoliv pomohli, věcným či finančním darem, slovy podpory, uznání, vstřícnosti, modlitbami, zájmem o práci v našich službách a mnoho dalších projevů. Tento rok ukázal, kolik sympatizantů naše organizace má a jsme všem velmi vděční. Nechceme na nikoho zapomenout, ale dovolte, abychom aspoň zmínili poděkování zaměstnancům, dobrovolníkům, pastorům, živnostníkům, firmám, školám, Moravskoslezskému kraji, obcím a městům, kteří významně posílili naše zvládnutí pandemie. Do roku 2021 Vám všem přejeme pevné zdraví, laskavost, schopnost udržet si odvahu a naději a hojnost Božího požehnání do každého dne.

Lenka Waszutová, Radmila Nedělová, Slezská diakonie
Foto: Archiv Slezská diakonie

ÚNOR

2021

MĚSTSKÁ KNIHOVNA

AKROPOL

ČÍTÁRNA A KAVÁRNA AVION

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ STŘEDISKO STŘELNICE

KINO CENTRAL

SVČ AMOS

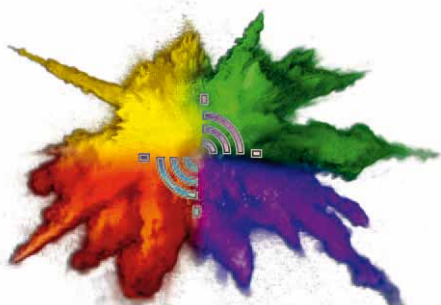
SPRÁVA ÚČELOVÝCH ZAŘÍZENÍ

MUZEUM TĚŠÍNSKA

ARCHEOPARK CHOTĚBUZ-PODOBORA

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

KULTURNÍ MĚSÍČNÍK

Do nového roku vstupuje naše organizace s optimismem, nadějí a houževnatostí. Vyhlížíme nové, lepší zítřky, které nám umožní realizovat naši hlavní činnost - zajišťovat bohaté kulturní dění v našem městě. A to jsme také promítli do loga, které bude doprovázet naše stávající logo po celý rok 2021. Vyjadřuje nejen pozitivní stránky rozvoje naší kulturně společenské síly, ale vnímá také útlumy, které v současné době nese celá naše společnost.

V průběhu února se můžete těšit na tyto online přenosy a zajímavé hosty.

Sledujte prosím naše webové stránky
www.kassct.cz.

ONLINE přednáška

TĚŠÍNSKÁ TRAMVAJ

Přednáška Waltra Potyky.
Město Těšín získalo železniční spojení již během 2. poloviny 19. století. Jenže nádraží - nyní v Česku - leželo na opačné straně řeky Olše. Pravidelný provoz byl zahájen 12. 2. 1911 na jediné, 1800 m dlouhé trati. Tramvaje odjížděly od nádraží, projely dnešními ulicemi Nádražní a Hlavní třída, přejely most přes Olši a pokračovaly ulicemi Głęboka, Szersznika a končily na křižovatce ulic Wyższa Brama a Bielska. Soumrak se na těšínské tramvaje začal snášet v roce 1920, kdy bylo město rozděleno mezi dva státy. Na mostě přes řeku byly zřízeny celnice (česká i polská).

ONLINE pořad

HOST NA STŘELNICI

Těšit se můžete na nový online pořad se zajímavými hosty. Pořadem Vás bude provázet moderátor Jirka Krupica. Karolína LAGERTHA Klusová – česká reprezentantka v Thajském boxu, vicemistryně Evropy IFMA a 3. místo mistryně světa Bangkok.

ONLINE přednáška

IRSKO

Cestopisná přednáška Marka Džupina. Povídání o dvoutýdenní cestě po Irsku (léto 2019).

ONLINE přednáška

EXPEDICE CUBA '80

Cestopisná přednáška Pavla Paszka. Průzkum zatopených jeskyní olomouckými speleopotápěči.

1. - 14. ÚNOR

nábřeží Míru, KaSS „Střelnice“

VALENTÝNSKÁ FOTOSOUTĚŽ

Fotosoutěž šitá na míru těm, kteří se mají rádi a nebojí se to vykřičet do světa! Vyfoťte se v naší speciální valentýnské fotobudce a zašlete nám svou fotografii. Podmínky soutěže na www.kassct.cz.

13. ÚNOR

14:00 nábřeží Míru, KaSS „Střelnice“

VALENTÝNSKÁ PROCHÁZKA NA STŘELNICI

Přijďte se projít na nábreží Míru u „Střelnice“! Těšit se můžete na jedinečnou valentýnskou atmosféru, připravíme pro Vás romantickou výzdobu a osvětlení. V tématicky vyzdobené fotobudce se můžete vyfotit se svou drahou polovičkou. Pokud s námi budete tuto fotografii sdílet, můžete se zapojit do naší Valentýnské fotosoutěže a vyhrát tak sladkou odměnu. Na důkaz své lásky si mohou zamilované páry uzamknout svůj visací zámek na vytyčeném místě a klíč jako symbol věrnosti zahodit nebo uschovat na tajném místě.

V PŘÍPADĚ PŘÍZNIVÉHO VÝVOJE EPIDEMIOLOGICKÉ SITUACE PŘIPRAVUJEME...

14. ÚNOR

15:00 KaSS „Střelnice“

POHÁDKOVÁ NEDĚLE

Poučnou pohádku PRASÁTKA A VLK, která rozveselí tváře dětí (i dospělých), představí Divadlo Šamšula. Délka: cca 50 minut
Vstupné: 50 Kč

28. ÚNOR

17:00 KaSS „Střelnice“

TĚŠÍNSKÁ TANČÍRNA

Pro milovníky tance, absolventy tanečních kurzů, manželské páry a přátelské dvojice jsou připraveny nedělní taneční večery pod vedením tanečního mistra Otona Hily a jeho taneční partnerky Hany Legerské. Na tanečním parketu si osvěží taneční kroky, naučí se nové taneční dovednosti.
Vstupné: 100 Kč, studenti 50 Kč na osobu

22. - 26. ÚNOR

10:00 KaSS „Střelnice“

JARNÍ PRÁZDNINY S FILMEM

VZHŮRU ZA SNY

Animovaný / Rodinný, Dánsko, 2020, 81 min., dabing
Život dvanáctileté holky Míny se obrátí vzhůru nohama. Poprvé, když proti své vůli dostane nevlastní sestru Jenny. Apak podruhé, když ve spaní během jednoho snu objeví senzační tajemství. Přijde totiž na to, jak vlastně sny vznikají.

KŘUPAVÍ MAZLIČCI

Animovaný / Dobrodružný / Komédie, USA / Španělsko, 2017, 105 min., dabing
Owen zdědí cirkus po svém strýčkovi. Malý cirkus je ale na pokraji krachu, klauni, akrobati a další už jsou postarší a leccos je bolí. Tohle dědictví se zdá být spíš prokletím a pohromou, ale pak Owen objeví starobylé tajemství strýčka Boba.

MEDVÍDCI BOONIE: CESTA DO PRAVĚKU

Animovaný, Čína, 2019, 90 min., dabing
Vick a jeho medvědí bráchové se dostali do pravěku a nemůžou zpátky! Všude kolem nich jsou obrovská zvířata, která mají v hlavě jediné – OBĚD!

SUPER MAZLIČCI

Animovaný / Dobrodružný / Komédie, Německo / Čína / Velká Británie, 2019, 93 min., dabing
Toulavý pes Roger je odjakživa rebel, který každému v nouzi rád pomůže. To ovšem znamená občas okrádat o jídlo rozmazlené domácí mazlíčky. A těch je v Robo City víc, než dost. Jenže bezstarostné dny právě končí. Starosta města zešílel. Rozhodl se všechny lidi a zvířata vyhnat a z jejich domova udělat město robotů.

OVEČKA SHAUN VE FILMU: FARMAGEDDON

Animovaný / Rodinný / Dobrodružný, Velká Británie / USA / Francie, 2019, 86 min., dabing
Podivná světla nad klidným městečkem Mossingham oznamují příchod záhadného návštěvníka ze vzdálené galaxie... Shaun se rychle chopí nové příležitosti a vyráží na intergalatickou misi na záchranu malé návštěvnice před ďábelskou vládní organizací.

Vstupné: 50 Kč

* změna programu vyhrazena

PŘIPRAVUJEME

21. BŘEZEN

15:00 KaSS „Střelnice“

POHÁDKOVÁ NEDĚLE

Pohádku KLUK Z PLAKÁTU představí Divadlo D5. Příběh plný dobrodružství a přátelství, který jistě znáte z Večerníčku, ožije tentokrát na divadelním jevišti. Délka: cca 60 minut
Vstupné: 80 Kč

15. - 28. BŘEZEN

KaSS „Střelnice“

SOUTĚŽ O NEJKRÁSNEJŠÍ VELIKONOČNÍ KRASLICI

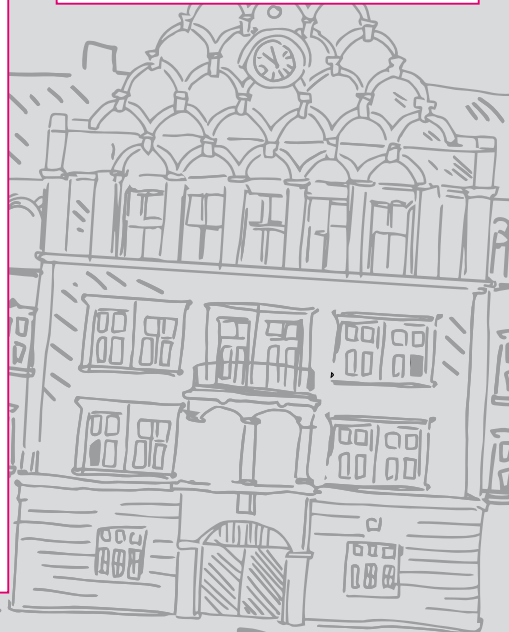
Soutěž pro děti i dospělé – přineste nám vlastnoručně vyrobenou kraslici a vyhraje sladkou odměnu!

27. - 28. BŘEZEN

14:00 nábreží Míru, KaSS „Střelnice“

VELIKONOČNÍ PROCHÁZKA NA STŘELNICI

Velikonočně laděný program pro děti i dospělé na nábreží Míru u KaSS „Střelnice“! Těšit se můžete na ohrádku se zvířátky, stánkový prodej, ukázkou pletení pomlázek, soutěž pro děti „Najdi si své vejce“, workshopy a hudební doprovod. Chybět nebude ani kovář či dřevořezbář.

ÚNOR
2021

Program Městské knihovny a Čítárny a kavárny AVION

AKCE*

PRO DĚTI

6 SOBOTA MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN 8:00 - 12:00

Městská knihovna
HAVLÍČKOVA UL.

CHCI K TOBĚ DOMŮ!
TVÁ KNIHA

ZABÍERZ MNIE DO DOMU!
TWOJA KSIĄŻKA

Burza knih zdarma pro dospělé
i děti. Přijďte si vybrat tu svou.

Vstupné: ZDARMA

8 PONDĚLÍ 17:00
ČITÁRNA A KAVÁRNA

DYSKUSIJNY KLUB
CZYTELNIKÓW

Klub jest skierowany do
wszystkich miłośników
czytania, którzy chętnie
wymieniają się
z innymi czytelnikami opiniami
na temat przeczytanej książki.

Vstupné: ZDARMA

24 STŘEDA MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN 15:00

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

LITERÁRNÍ KAVÁRNA
NEJEN PRO SENIORY.
ČTENÍ NA DLOUHÉ ZIMNÍ
VEČERY

Posezení u kávy s dobrou
knihou a společným čtením.

Vstupné: ZDARMA

25 ČTVRTEK 17:00
ČITÁRNA A KAVÁRNA

SPACERY PO NIEBIE

Podróże bliskie i dalekie.
Wykład Dariusza Cymerysa,
instruktora oraz pilota
szybowcowego
i paralotniowego.

Vstupné: 40 Kč

VÝSTAVY

do 26.2. MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna
SLOVENSKÁ UL.
Minigalerie Na Plotě

DANIEL NAGAJDA
& SPOL.

LÉTAJÍCÍ DRAHOKAMY

Výstava fotografií, kreseb
a exponátů motýlů z různých
koutů světa.

Vstupné: ZDARMA

do 27.2. 17:00
ČITÁRNA A KAVÁRNA

FRANCISZEK ŚWIDER

KRESBY

Výstava k 110. výročí narození
významného regionálního
umělce Franciszka Świdera.

Vstupné: ZDARMA

1, 15 PONDĚLKY MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN 16:00

Městská knihovna
HAVLÍČKOVA UL.

KREÁČEK

Únor bílý a mrazivý

Vstupné: ZDARMA

22 PONDĚLÍ MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN 10:00

Městská knihovna
HAVLÍČKOVA UL.

BOOKSTART
KLUB MEDVÍDĚ

Pro rodiče s dětmi do 3 let.
Čtení, hry, tvoření a aktivity
pro nejmenší. Informace
a rady pro rodiče.

Vstupné: ZDARMA

REZERVACE MÍST NUTNÁ

 MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.,

Městská knihovna
SLOVENSKÁ UL.

ŠKOLA NARUBY

Akce pro rodiče a děti.
Program na podporu čtení
v rodině.

Nové žákovské knížky -
Deníčky pro děti a rodiče si
vyzvednete během února
v dětském oddělení
knihovny, kde získáte další
informace. Zapojte se do
oblíbené celoroční soutěže,
kdy děti čtou společně
s rodiči.

KAŽDÝ
ÚNOROVÝ
ČTVRTEK MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna
SLOVENSKÁ UL.

JAK ZDENĚK MILER KE
KRTEČKOVI PŘIŠEL

Výtvarné a posluchačské dílny
pro děti k 100. výročí narození
spisovatele Zdeňka Milera.

Vstupné: ZDARMA

 MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

„AVION“
ČITÁRNA A KAVÁRNA

MěK Ostravská ul., tel. 558 746 950
MěK Havlíčkova ul., tel. 558 711 147
MěK Slovenská ul., tel. 558 741 548,
558 712 935
KaSC Dolní Žukov, tel. 558 712 058
www.knihovnatessin.cz

* Změna programu vyhrazena.
Program se může doplnit, vše záleží na
aktuálních vládních nařízeních
kvůli covidové situaci.

ČITÁRNA A KAVÁRNA AVION, Hlavní tř.,
tel. 558 711 961, www.noiva-tesin.cz

ÚNOR
2021

AKROPOL

AKTIVITY ROZUM POHYB LIDÉ

AKCE*

03
STŘEDA 14:00

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

KLUBOVÁ STŘEDA KPVU

Promítání DVD z cest klubu,
promítání filmů o umění
a umělcích - Ing. Jiří Konečný.
Pořádá Klub přátel výtvarného
umění.

24
STŘEDA 15:00

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

LITERÁRNÍ KAVÁRNA NEJEN PRO SENIORY

ČTENÍ NA DLOUHÉ
ZIMNÍ VEČERY

Posezení u kávy
s dobrou knihou.
Pořádá Městská knihovna
Český Těšín.

Vstupné: ZDARMA

08,22
PONDĚLKY 10:30

Městská knihovna
SLOVENSKÁ UL.

VIII. ROČNÍK VIRTUÁLNÍ UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU

LETNÍ SEMESTR

MISTŘI EVROPSKÉHO BAROKNÍHO MALÍŘSTVÍ 17. STOLETÍ

Vzdělávací cyklus přednášek
pro seniory. Pořádá Městská
knihovna Český Těšín.

V tomto tematickém kurzu se
postupně seznámíte s šesti
nejvýraznějšími osobnostmi
evropské malířské scény
17. století, jejich životem
a dílem, které se nesmazatelně
vrylo do světových dějin umění.

Bližší informace a přihlášky:
tel.: 558 741 548, e-mail:
svibice@knihovnatesin.cz

Aktivity pro seniory Klubu
AKROPOL organizuje Městská
knihovna, Domov pro seniory,
Městský úřad (Odbor sociální
péče, Odbor školství a kultury),
Klub přátel výtvarného umění,
TRIANON z.s., KaSS, Charitní
centrum pro seniory, Slezská
diakonie.
Členem Klubu AKROPOL se
může stát každý občan
Českého Těšina seniorského
věku. Průkaz člena je možno
obdržet v Městské knihovně
Český Těšín, na Ostravské ul.

POZOR!!!

**PROBÍHÁ VÝMĚNA
STÁVAJÍCÍCH
PRŮKAZEK NA
ROKY 2021 - 2022 !!!!**

Změna programu vyhrazena.

Program se může doplnit, vše
zaleží na aktuálních vládních
nařízeních kvůli covidové
situaci.

DONÁŠKOVÁ SLUŽBA Z KNIHOVNY

Máte zájem o četbu, je Vám 65 a více let,
ale nemůžete sami docházet do knihovny
kvůli omezené pohyblivosti nebo
z jiných zdravotních důvodů?

**Zavedli jsme pro vás donáškovou službu.
Vybrané knihy vám doneseme až domů!**

Donášková služba je bezplatná, jen je nutný
zaplacený registrační poplatek!

Informace na telefonním čísle 558 746 950
e-mailem: dospela@knihovnatesin.cz

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

„AVION“
ČITÁRNA A KAVÁRNA

MěK Ostravská ul.,
tel. 558 746 950
www.knihovnatesin.cz

ČITÁRNA
A KAVÁRNA AVION,
Hlavní tř.
tel. 558 711 961
www.noiva-tesin.cz

13

SOBOTA V AMOSU

13. 02. 2021, 10:00 – 12:00,
Pink aréna a Centrum sportu Slovenská, SVČ Amos

BADMINTON

Otevíráme pro vás halu (Pink aréna), abyste si mohli přijít zahrát badminton. Můžete si zahrát dvouhry nebo čtyřhry. Stačí si telefonicky objednat kurt na danou hodinu. První čas hraní je od 10:00 do 11:00 hod., druhý od 11:00 do 12:00 hod.

Cena za osobu: 50 Kč/hodina

Objednávejte telefonicky na tel.: 734 514 439 – Adam Chalupa

STOLNÍ TENIS

Akce proběhne na CS Slovenská od 9:00 hod., budou se hrát dvouhry dle výkonnostních skupin – začátečníci, mírně pokročilí a pokročilí. Účastníci budou muset mít sportovní oblečení, vlastní pátku a sportovní obuv do tělocvičny.

Cena za osobu: 50 Kč

Objednávejte telefonicky: na tel.: 734 514 440 – Bohumil Sonnevend

MINI FLORBAL

Od 10:00 do 12:00 máte možnost přijít si zahrát mini florbal. Bude se hrát ve dvoučlenných týmech na zmenšeném florbalovém hřišti s mantinely. Stačí se telefonicky objednat.

Cena za osobu: 50 Kč/hodina.

Objednávejte telefonicky na tel.: 703 895 548 – Adam Bielez

22

ZRALÁ ŽENA / KOBIETA DOJRZAŁA

22.2. – 10.3., Galerie CFTS SVČ Amos

Výstava v rámci česko-polského projektu **JÁ, TADY A TEĎ/JA, TU I TERAZ**, který realizují spolek Člověk na hranici z Českého Těšína a nadace Fundacja Lokalsi a Fundacja Zielone Pojęcie z Cieszyna.

Bližší informace na www.cloveknahranici.eu

V případě nových epidemiologických nařízení mohou nastat změny v programech.

////////////////////////// **připravujeme** //////////////////

Zpěváček – městská přehlídka lidových zpěváčků // **13. 3. Sobota v Amosu** // **17. 3. Vernisáž výstavy obrazů Dagmar Kapustkové**

**TĚŠÍNSKÉ
DIVADLO**

ČESKÁ SCÉNA

© +420 734 263 918 / obchod@tdivadlo.cz

SCENA POLSKA

© +420 604 616 330 / scenapolska@tdivadlo.cz

BAJKA

© +420 725 781 299 / bajka@tdivadlo.cz

POKLADNA OTEVŘENA

Náměstí ČSA 10, Český Těšín
pondělí, středa 10-17

V prodeji předplatné a dárkové poukazy, trička. Vyměňte si vstupenky za/na neodehraná představení, podpořte nás!

WWW.TDIVADLO.CZ

KASA OTWARTA

Rynek ČSA 10, Czeski Cieszyn
Poniedziałek, środa 10-17

W sprzedaży abonamenty i karty podarunkowe, koszulki. Można wymienić bilety za/na nieodegrane przedstawienia.

WWW.TDIVADLO.CZ

POZOR!

Chystáme výstavu věnovanou 60. výročí otevření budovy Těšínského divadla (1961). Pomozte nám! Pokud máte archivní snímky, na kterých je divadlo, jeho výstavba či místo, kde bylo postaveno, vidět, budeme rádi, pokud nám obrázky poskytnete. Oceníme také snímky z interiéru! Pokud takovými poklady disponujete, kontaktujte nás! Iva Lupková, 558 746 022 nebo tisk@tdivadlo.cz.

UWAGA!

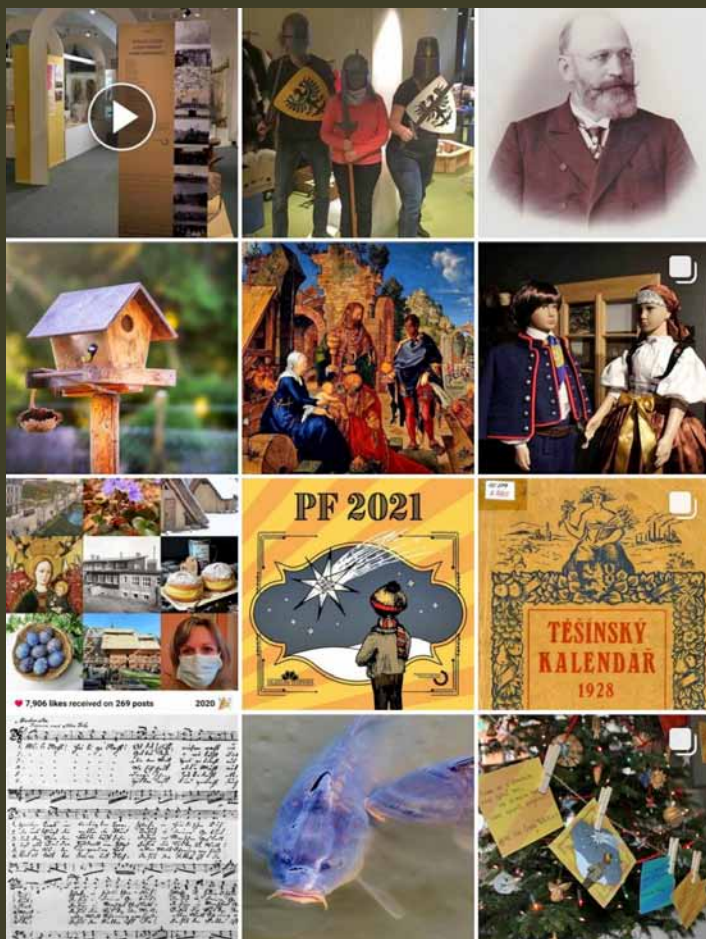
Przygotowujemy wystawę poświęconą 60. rocznicy otwarcia budynku Teatru Cieszyńskiego (1961). Jeżeli macie Państwo zdjęcia archiwalne teatru, zdjęcia z czasu budowania teatru lub miejsca, gdzie został on zbudowany, będziemy wdzięczni za przekazanie nam ich. Zdjęcia wnętrza teatru również będą mile widziane. Jeśli posiadacie takie skarby, prosimy o kontakt! Iva Lupková, + 420 558 746 022 lub tisk@tdivadlo.cz

Staň se fanouškem Těšínského divadla - Česká scéna
a sleduj novinky a zajímavosti

Polub nas Těšínského divadlo - Scena Polska
i obserwuj nowości i ciekawostki

HISTORICKÁ BUDOVA MUZEA TĚŠÍNSKA

Hlavní třída 115/15, 737 01 Český Těšín, +420 558 711 866
ceskytesin@muzeumct.cz | www.muzeumct.cz

Jsme na Facebooku, Instagramu i Youtube.
Přinášíme informace (nejen) z Těšínska z minulosti
i současnosti, informujeme o dění
v muzeu a našich aktivitách.

[@muzeumtesinska](https://www.facebook.com/muzeumtesinska)

Městské koupaliště
Hornická 1858, 737 01 Český Těšín

Zimní stadion
Svojsíkova 1860, 737 01 Český Těšín

Sportoviště Frýdecká
Slovenská 2062, 737 01 Český Těšín

Sportovní hala
Svojsíkova 2119, 737 01 Český Těšín

V případě uvolnění opatření proti šíření koronaviru jsou připraveny tyto akce

PROGRAM AKCÍ ÚNOR 2021

22.2. - 28.2.2021

VEŘEJNÉ BRUSLENÍ

Zimní stadion

Pořadatel: SÚZ
Vstupné: 30 Kč
Více info: www.suzct.cz

22.2.	10:00 – 11:30
23.2.	10:00 – 11:30
24.2.	10:00 – 11:30
	15:30 – 17:00
25.2.	10:00 – 11:30
26.2.	10:00 – 11:30
	15:30 – 17:00
27.2.	14:00 – 15:30
28.2.	8:30 – 10:00
	14:00 – 15:30

V souvislosti s epidemiologickou situací je změna programu vyhrazena.

info@suzct.cz +420 731 401 775

5.2. - 27.2.

Pátek: 17:00
Sobota: 10:00 | 12:00 | 14:00

ZIMNÍ FOTBALOVÝ TURNAJ

SPORTOVNÍ AREÁL FRÝDECKÁ

5. ročník zimního fotbalového turnaje mužů „**O pohár SÚZ**“ se uskuteční v průběhu ledna a února. FK Český Těšín odehraje svá utkání v pátky. Další utkání budou probíhat v soboty. Aktuální rozpis všech utkání je zveřejněn na webu a může se měnit v závislosti na termínech soutěží účastníků.

Pořadatel: SÚZ
Více info: www.suzct.cz

Více informací naleznete na našich stránkách **WWW.SUZCT.CZ**

**ÚNOR
2021**

Medaile karatistky pod těšínský stromeček

Svou pětadevadesátou medaili přivezla do Českého Těšína šestnáctiletá studentka českotěšínského Gymnázia Josefa Božka a zároveň asistentka trenéra oddílu karate SVČ Amos Český Těšín, Andrea Švrčková, která se dne 19. 12. 2020 zúčastnila ve městě perníků, Pardubicích, Mistrovství České republiky.

Sportovnímu karate se věnuje od září 2011, kdy se přihlásila do kroužku DDM Český Těšín vedeného trenérem Bc. Hubertem Witoszem. Pod jeho vedením si již ze své druhé soutěže Středoevropského poháru nadějí v Havířově přivezla první bronz z kategorie kata mladších žáků. Tímto začala v březnu 2012 její série úspěšných startů na domácích i mezinárodních turnajích karate v disciplínách kata, kata team, kumite, ale i smíšených bojových umění. Jak šel čas, startovala postupně v kategoriích mladších a starších žáčků, dorostenek, nyní juniorek. Od roku 2015 začala hostovat ve sportovním klubu Shindo Cieszyn. Nejprve šlo pouze o individuální tréninky u úspěšného reprezentanta Polska, mistra světa, trenéra Piotra Szymaly a od 12. 12. 2015 v tomto klubu zahájila závodní činnost. Zis-

kala ihned bronzové medaile v kata i kumite na turnaji Wrocław open. V roce 2016 si vychutnala svůj první start na Mistrovství světa WSF v Bydgoszczi. Pro Moravskoslezský kraj přivezla body z Olympiády dětí a mládeže z Brna 2017 i Karlových Varů 2020. Pětkrát zvítězila na krajském přeboru v kata a třikrát v kumite. Z nominačních turnajů se již osmkrát za sebou probojovala na mistrovství České republiky. Od roku 2018 je ve výběru talentové mládeže Moravy a Slezska pod záštitou Scm a reprezentace

Českého svazu karate. Ve sbírce medailí a pohárů vyčnívají z Národních pohárů a GP v České republice, z Harasuto world cup, Puchar Polski, Polish open, z Berlin open a Burkhardtsdorfu, z Vienna open. Velkým oceněním je její zařazení do knihy Miloslava Vavryse 100 let osobností sportu Českého Těšína ke stému výročí založení našeho města. Letošní sezónu začala úspěšně reprezentací našeho kraje na Olympijských hrách dětí a mládeže, odkud si přivezli s kata teamem

stříbrnou medaili. Poté však přípravu a další starty přerušila pandemie a přijatá hygienická opatření. Bylo nutno se připravovat individuálně doma a hned po rozvolnění opatření začaly znovu nastoupit tréninky u Piotra Szymaly v Polsku. Cestu na letošní šampionát letos nezajistilo ani 1. místo z krajského přeboru a ke svému startu o titul mistra České republiky byla do Pardubic nominována až 16. 12. rozhodnutím Rady reprezentace ČSK. Poslední komnatou před startem na turnaji byla nutnost negativních testů na Covid. Po tomto náročném roce pak byl zisk bronzové medaile v kategorii kata juniorek cenným dárkem pod stromeček a radostným ukončením sezóny 2020.

Jak je vidno, děti navštěvující kroužek karate při SVČ Amos jsou v péči kvalifikovaných a úspěšných trenérů. Přejeme si, aby se k nám vracely i po přestávkách vynucených protiepidemickými opatřeními. I v době ovlivněné pandemií tento sport žije a čeká, kdy zas půjde normálně provozovat. Přejí dětem i rodičům pevné zdraví, mnoho štěstí a úspěchů v roce 2021.

Jiří Švrček
trenér karate, SVČ Amos

Studenti z Obchodní akademie obsadili druhé místo v Duelu 2020

„Když si Calendario pořídíš, nádherné prázdniny si zařídíš!“ Tímto sloganem, který charakterizuje projekt na nový produkt s názvem ZÁBAVNÝ PRÁZDNINOVÝ KALENDÁŘ, se studenty třídy 4. C z Obchodní akademie. Adéla Benková, Marián Bucha a Brigita Fajová nás prezentovali v ekonomicko-účetní soutěži DUEL. Toto tradiční ekonomické klání pořádá společně Katedra účetnictví a daní, Katedra financí a Katedra podnikohospodářská pod patronací Ekonomické fakulty VŠB-TU Ostrava. Vzhledem

ke stávající situaci měla soutěž online podobu a konala se v pátek 27. 11. 2020. Soutěže se zúčastnili

studenti z pěti středních škol. Museli prokázat znalosti a dovednosti ve vypracování podnikatelského záměru, řešení případových studií, testů z ekonomiky, účetnictví a financí. Po sečtení bodů ze všech kategorií obsadili žáci naší školy krásné **2. místo**.

Studentům maturitního ročníku gratulujeme a děkujeme za vzornou reprezentaci naší školy.

*Ing. Petra Otipková,
vyučující odborných předmětů
a angličtiny*

Foto: Archiv OA Český Těšín

Šťěstí obchodní akademii opravdu přálo

Studenti Obchodní akademie v Českém Těšíně se v rámci mezinárodního jazykového projektu iniciativy PASCH zúčastnili fotografické soutěže, kde v konkurenci 7 zemí střední a východní Evropy obsadili třetinu všech oceňovaných míst. Německý partner, Goethe-Institut, vyzval letos na podzim PASCH-studenty z regionu Estonska, Lotyšska, Litvy, Polska, České republiky, Slovenska, Maďarska a Slovinska ke kreativě v oblasti fotografie na téma: „Trochu štěstí“. Mezinárodní porota pak posuzovala nejen technickou realizaci, speciální designové nástroje či celkovou kompozici, ale i přesvědčivost a způsob prezentace motivu daného tématu. Kreativními příspěvky soutěžící zachytili šťastné okamžiky a jejich subjektivní pocity štěstí v každodenním životě. Všichni se snažili zamyslet nad tím, jak i v době, která štěstí zrovna nepřeje, objevit to, co je může skutečně šťastnými učinit. Nejlepších 15 snímků bude prezentováno v roce 2021 na putovní výstavě po celé střední a východní Evropě. Mezi nimi se představí i 5 fotografií našich studentů: Anežky Pawerové, Elišky Byrtusové, Jany Babkové, Michelle Ivany Krell i Miriam Szlibnerové, která originalitou zobrazení obhájila dokonce krásné 3. místo!

„Podle mě štěstí každého z nás může mít neskutečné množství podob,“ uvedla ve své práci A. Pawerová, „ale já jsem nejšťastnější, když je šťastný i někdo jiný. Potkala jsem se s ním tváří v tvář, když jsem se starala o postižené děti: jejich bezprostřednost a láska otevřela mé srdce a naučila mě milovat to, co je nejkrásnější, a díky tomu vím,

že štěstí nemusím hledat někde daleko, ale často ho najdu přímo přede mnou ...“

*Mgr. Lenka Schajerová,
Obchodní akademie Český Těšín
Foto: Archiv OA Český Těšín*

AGEL Střední zdravotnická škola bude školit nové sanitáře

Nemocnice AGEL Český Těšín ve spolupráci s AGEL Střední zdravotnickou školou a VOŠZ otevírá akreditovaný kvalifikační kurz SANITÁŘ, který připravuje zájemce pro práci ve zdravotnických zařízeních v rámci poskytování zdravotní péče pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka. Výuka má teoretickou i praktickou část a bude probíhat v celkovém rozsahu 180 hodin v prostorách Nemocnice Český Těšín a AGEL Střední zdravotnické školy. Kurz zakončí účastníci praktickou a teoretickou zkouškou.

TERMÍN KONÁNÍ

Kurz bude probíhat od února do května 2021. Předpokládáný **začátek kurzu 16. 2. 2021** a **konec 8. 5. 2021**

PODMÍNKY PRO PŘIJETÍ DO KURZU

Věk min. 18 let/Ukončené základní vzdělání/Dobrý zdravotní stav

CENA KURZU 6 000 Kč včetně studijních materiálů

Po úspěšném ukončení kurzu a splnění podmínek nástupu do zaměstnaneckého poměru Nemocnice Český Těšín AGEL a.s.

nabízíme vrácení účastnického poplatku.

Vyplněnou přihlášku z webových stránek <https://nemocniceceskytesin.agel.cz/> můžete poslat na e-mail: alice.ruckova@nct.agel.cz do 10. února 2021.

„Historie je věda o tom, co se nikdy nestane dvakrát.“ Paul Valéry francouzský básník, esejista a filozof 1871 - 1945

Český Těšín - stalo se před 88 lety – 2. část

Minule jsme naše vyprávění ukončili v místech, kde ctihodní občané města Českého Těšína chodili za odpočinkem. Na procházce Komenského parkem. Kronika se ale zmiňuje o místě, jenž bylo doslova vyhlášené, a to hlavně o letních prosluněných nedělích. Mnozí z vás už asi tuší, že se jednalo o Sikorův park. V té době se rozkládal za hranicí městského území jižně od města a patřil pod obec Svibice.

Pěči o pěstování a výzdobu již zmíněných sadů a parků vysazováním nových stromů, keřů, květin, zřizování a udržování ohrad včetně laviček převzal a vzorně vykonával Okrašlovací spolek založený na jaře roku 1930 na podnět starosty Josefa Koždoně. Spolek se podílel na vysazování stromů podél Nádražní ulice a zřízení sadu naproti vlakového nádraží. Před budovou nové radnice na Radničním náměstí provedli úpravy zeleně zároveň s výsadbou nových stromů. V podobném duchu pokračovali i v okolí Hlavního (most Družby) a Jubilejního mostu (most Svobody).

V roce 1933 mělo město Český Těšín dvě náměstí. Radniční před městskou radnicí a Kostelní náměstí s evangelickým kostelem východně od Rozvoje. Kronika se o nich zmiňuje docela podrobně. Radniční náměstí mající podobu obdélníku je 65 metrů dlouhé

Tržiště na náměstí, 1921. Zdroj: František Švehelka

ně od tohoto hospodářství ještě stálo stolařství Ondřeje Tománka. Na prostranství rozkládajícím se před těmito budovami se konávaly ještě před rozdělením města každý pátek dopoledne trhy, na které obyvatelstvo těšínského okolí přinášelo na prodej své výrobky např. drůbež, mléko, sýry, máslo,

1937 Tovární ulice, sklad zemědělských strojů. Zdroj: Fotopolska

a 118 metrů široké. Tvůrčí městský majetek na bývalých pozemcích Tetlových, zakoupených městem Těšínem 23. listopadu 1917 za obnos 100.000 korun. Při rozdělení města bylo Radniční náměstí částí rolnického hospodářství sestávajícího z obytné budovy, kůlny, strojů, stodoly a dvou zahrad. Východ-

tvaroh, vejce a různé druhy zeleniny. Po rozdělení města se pak stalo toto prostranství prvním tržištěm města Českého Těšína. Roku 1926 postoupil Ondřej Tomanek svoji realitu městu, které rozšířilo tržiště až k Illichově třídě (Moskevská ulice). Hospodářské budovy zůstaly však i nadále stát na tržišti a tvo-

Křižovatka ulic Koperníkova a Nerudova, 1933. Zdroj: František Švehelka

řily výměnek slečny Jany Tetlové. Teprve v roce 1928 před započatím stavby nové radnice byly odstraněny. Zůstalo zde jen obytné stavení, které bylo zbořeno až po smrti Jany Tetlové 20. března 1932. Mezitím byla ukončena stavba nové radnice a tržiště zde zůstalo zachováno. A tak se tady každou středu a sobotu dopoledne konaly hlučné trhy.

Po rozdělení města nastala v Českém Těšíně potřeba zřídit dobytčí tržiště. První takové tržiště vzniklo na malém pozemku hostince na počátku Tovární ulice. Avšak již 1. února 1921 bylo otevřeno prostorné tržiště pro veškerý dobytek

na Frýdecké ulici před státní mlékárnou, které si město pronajalo na řadu let od tehdejšího nuceného správce Komory Těšínské. V soboty se zde nabízel vepřový dobytek a každé první pondělí v měsíci zase skot.

Pamětní knihy, ze kterých převážně čerpám a přepracovávám do literární podoby je nutno brát, jako informace, které se nemusí opírat o historická fakta. Pověštinou jsou zapsány s určitým časovým odstupem a pisatel sám je přirozeně ovlivněn dobou a svým pohledem na dění, které popisuje.

Milan Čierny

Smutný začátek nového roku 2021 v PS Slezan Český Těšín

Začátek letošního roku je poznamenán náhlým odchodem dvou významných členů PS Slezan – Mgr. Jiřího Petrovského a Petra Jonszty. **Poslední den roku 2020 se s námi rozloučil Mgr. Jiří Petrovský**, významná osobnost česko-těšínské kultury, pedagog, aktivní pracovník místního Odboru Matice slezské v Českém Těšíně, bývalý dlouholetý člen PS Slezan Český Těšín. Od roku 1966 plných 39 let působil jako profesor matematiky a fyziky na česko-těšínském gymnáziu a svůj mimopracovní čas věnoval především práci v kultuře. Aktivně pracoval ve výboru Kruhu přátel hudby v Českém Těšíně, ve funkci předsedy Odboru Matice slezské v Českém Těšíně zorganizoval celou dvacítku Slezských bálů. „Doživotně se věnoval sborovému zpěvu. Jako tenor roky zpíval v PS Slezan Český Těšín a více než dvacet let v našem předním sboru Pěveckém sdružení moravských učitelů, kde získal Zlatý odznak člena a Odznak s brilianty. Po listopadu r. 1989 patřil mezi aktivisty, kteří se zasloužili o znovu obnovení činnosti Matice slezské, která byla zrušena za „normalizace“ po srpnu 1968 po krátkém obnovení činnosti v době Pražského jara. Byl dlouholetým předsedou Ma-

tice slezské v Českém Těšíně a členem ÚV Matice slezské spolu s dalšími funkcemi. Mimo jiné patřil mezi pořadatele Těšínského vokálního festivalu. Poslední, 46. Těšínský vokální festival Mgr. Pavla Ruska v listopadu 2019 byl zároveň posledním vystoupením Jirky Petrovského v programu Pěveckého sdružení moravských učitelů“ vzpomíná za Matici slezskou Lubomír Matěj. V Pěveckém sboru Slezan v Českém Těšíně, kde začal pracovat v roce 1986, se uplatnil také jako sólista. Práci a zpěvu ve Slezanu se věnoval 29 let, několik let jako místopředseda organizačního výboru. Za svou práci byl oceněn řadou Čestných uznání města Český Těšín, v roce 2013 mu město Český Těšín udělilo titul Osobnost roku. Kolegové a všichni, kteří ho znali, vzpomínají na to, že byl nejen výborný zpěvák a veselý člověk, ale i zdatný a nadšený turista, dobrý a spolehlivý kamarád. V březnu letošního roku by se dožil 78 let, těžké nemoci však již nedokázal vzdorovat. PS Slezan, Matice slezská a jeho přátelé nezapomenou. Jméno pana Jiřího Petrovského zůstane zapsáno v paměti na čestném místě. Jirko, za všechno Ti děkujeme! Nezapomeneme.

Dne 2. ledna 2021 odešel z tohoto světa pan Petr Jonszta, bývalý dlouholetý člen, sólista a dirigent Pěveckého sboru Slezan Český Těšín, který řídil svůj sbor v letech 1998 – 2018. Ještě jako žáka základní školy ho v roce 1973 přivedla do sboru paní Květa Rusková a zpěvem a prací v kultuře byl pak naplněn celý další

Petrův život. Vedle práce v PS Slezan byl od 70. let spolupracovníkem organizačního štábu festivalu Slezské dny v Dolní Lomné, později i autorem a režisérem některých festivalových pořadů. Spolupracoval s Odbory Matice Slezské v Č. Těšíně a v Dolní Lomné. Sólovým zpěvem Slezské hymny tradičně zahajoval celý festival. V PS Slezan zpíval v basové sekci, od počátku se uplatňoval jako sólista. V letech 1995 – 1996 pracoval v PS Slezan jako předseda organizačního výboru. Láska ke zpěvu ho přivedla ke studiu zpěvu a členství v opeře NDMS v Ostravě, v 90. letech se začal připravovat na dráhu sbormistra Slezanu, nejprve pod vedením tehdejšího dirigenta Mgr. Pavla Ruska, pak studiem oboru sbormistrovství na Lidové konzervatoři v Ostravě. Od roku 1998 se podílel na řízení sboru a v roce 2002 se ujal funkce dirigenta PS Slezan. Svým působením se zasloužil o povznesení umělecké úrovně sboru a o jeho další existenci. Sólová pěvecká vystoupení Petra Jonszty byla ozdobou koncertů Slezanu, mnoho posluchačů dodnes vzpomíná na jeho vynikající provedení basového partu Mistra pastýře v Rybově České mši vánoční, kterou PS Slezan zpíval nejen v evangelickém kostele Na Rozvoji v Českém Těšíně, ale v mnoha dal-

ších místech po celém regionu. Nezapomenutelná byla jeho Tajga, píseň, kterou obecenstvo odměňovalo vždy velkým aplausem. Pod vedením Petra Jonszty získal PS Slezan řadu ocenění doma i v zahraničí, v roce 2016 udělilo sboru Město Český Těšín titul Osobnost roku. Za práci pro rozvoj sborového zpěvu a další činnost v oblasti kultury získal Petr Jonszta řadu Čestných uznání města Český Těšín. Za dlouholetou spolupráci při šíření lužicko-srbské kultury mu v roce 1989 udělila Zlatou medaili organizace Lužických Srbů Domowina v Budyšině a roku 1992 byl poctěn stříbrnou medailí Jiřího Třanovského. Unie českých pěveckých sborů ČR ocenila práci P. Jonszty v roce 2005 svým nejvyšším vyznamenáním – Zlatým odznakem s granáty. Úspěšná činnost Petra Jonszty byla narušena nemocí, s níž statečně bojoval, která ho však v roce 2018 přinutila rozloučit se s prací ve Slezanu a letos, v 59 letech, také se životem. Milý Petře, děkujeme Ti za všechno, co jsi ve svém plodném životě vykonal pro zpěv, svůj sbor, pro své město a jeho kulturu. Zůstaneš zapsán nejen v historii PS Slezan, ale i v našich srdcích.

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku | Vydává: město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO: 00297437

Šéfredaktorka: Marcela Hladká | Redakční rada: Mgr. Gabriela Hřebačková, Ing. Vít Slováček, Bc. Tomáš Pavelek | Evidenční číslo: MK ČR E 17299

Příspěvky, inzerce, e-mail: czernekova@tesin.cz | Sazba: Jan GAVENDA | Tisk: ZEMAN ART s.r.o.

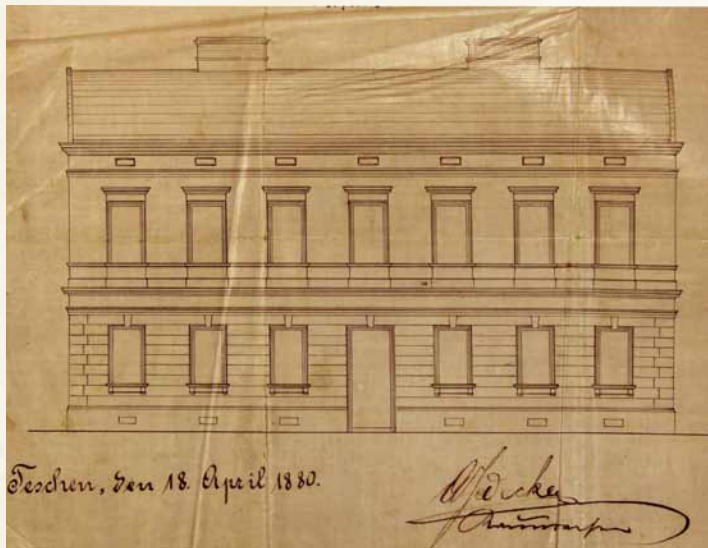
Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Reklamace roznosu Těšínských listů do schránky: 553 035 432.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (49. část)

Stavba č. 273/24 | Dům Karla Farnika

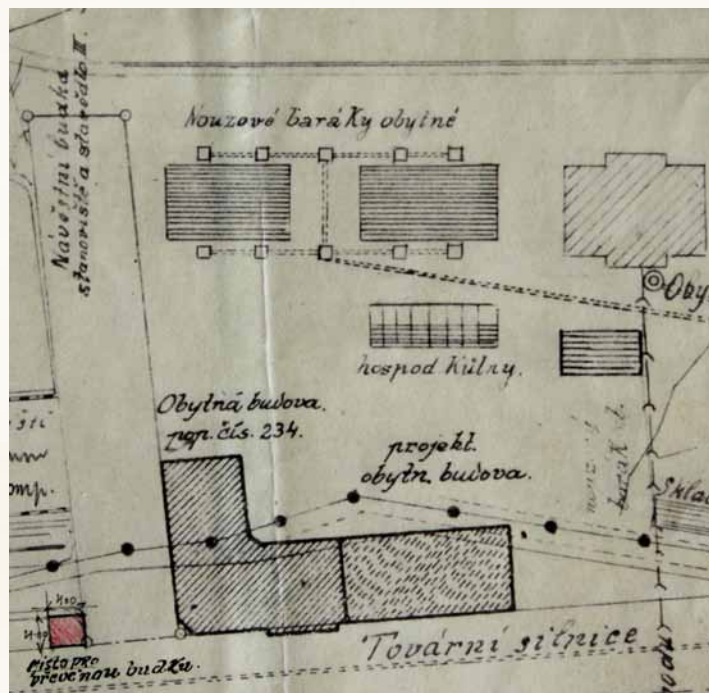
Průčelí činžovního domu Karla Farnika dle projektu Aloise Jedecka.
Repro | Archiwum Państwowe w Katowicach

V roce 1880 v sousedství Kukuczo-va skladiště byl Aloisem Jedeckem postaven činžovní dům pro Karla Farnika. Před výstavbou vlastního domu si Farník pronajímal byt v dnes již neexistující budově Samuela Lanzera na rohu současných ulic Wyższa Brama a Plac Wolności v Těšíně. Nově vystavené budově bylo přiděleno konskripční číslo 58, které se vztahovalo k obci Svibice. S úpravou katastrální hranice mezi Svibicí a Těšínem se tento dům stal součástí městské čtvrti Kamenec, kterému bylo v roce 1908 přiděleno nové konskripční číslo 183 a orientační číslo 41 (za první republiky nahrazené č. 24). Karl Farník si od Těšínské ko-

mory pronajímal arciknížecí statek v Błogocicach (od roku 1923 čtvrt Těšína), kromě toho vlastnil také rustikální pozemek ve Svibici. Dle dobového tisku pocházel z bohaté a vlivné rodiny, nicméně vedl velmi bujarý život. Byl často viděn ve společnostech vlivných lidí, které hostil v těch nejlepších místních restauracích. Bylo o něm známo, že bezdůvodně urážel občany, a proto byl opakovaně souzen pro urážku na cti. Jeho složitá povaha napovídala, že trpí duševní chorobou. Finanční prostředky, které si půjčoval od bohatých měšťanů, investoval do nezdařilých projektů. Mezi nepovedený podnikatelský záměr patřila především výstavba

plovárny na rybníce nacházejícím se v prostoru za městskou střelnicí v roce 1886. Dodejme, že ve stejném roce probíhala na pravém břehu řeky Olzy, poblíž nynější aleje Jana Łyska výstavba první městské plovárny (nyní Kąpielisko miejskie v Těšíně). Není proto divu, že v květnu téhož roku německojazyčné noviny Silesia pochybovaly o tom, zda soukromá Farnikova plovárna bude vůbec dostavěna, jelikož od městského koupaliště je vzdálena pouze pár set metrů. Pro doplnění uvedme, že první soukromá plovárna byla otevřena již

stavební materiál z nedostavěné plovárny, tedy: dřevěné trámy, desky, piloty, cihly, opracované kameny, beranidlo, 44 dubové plovací kůly, šindele, lopaty, kolečka a také větší množství chovných ryb. Pro dokreslení celé záležitosti necht' poslouží článek zveřejněný v únoru 1887 v týdeníku Nowy Czas (vycházel od roku 1877). Były dzierżawca dóbr Błogocice, Karol Farnik, został minionej soboty skazany za lekkomyślne bankructwo na 4 dni arestu. Długi jego wynoszą 46.000 zł., na pokrycie zaś takowych jest tylko 37.000 zł. ze sprzedaży re-

Výřez ze situační mapy z roku 1924 v místě křižení ul. Nádrazní s ul. Hraniční.
V levém horním rohu jsou zakreslené budovy nouzových baráků.

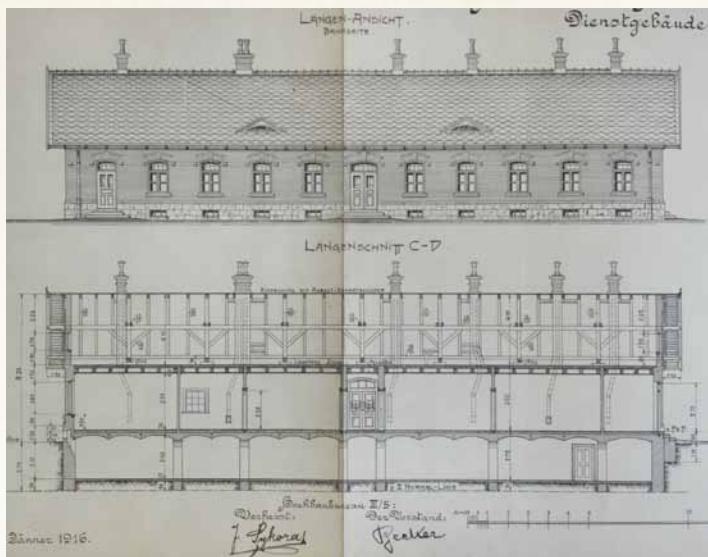
Repro | České dráhy a. s. - archiv v Července

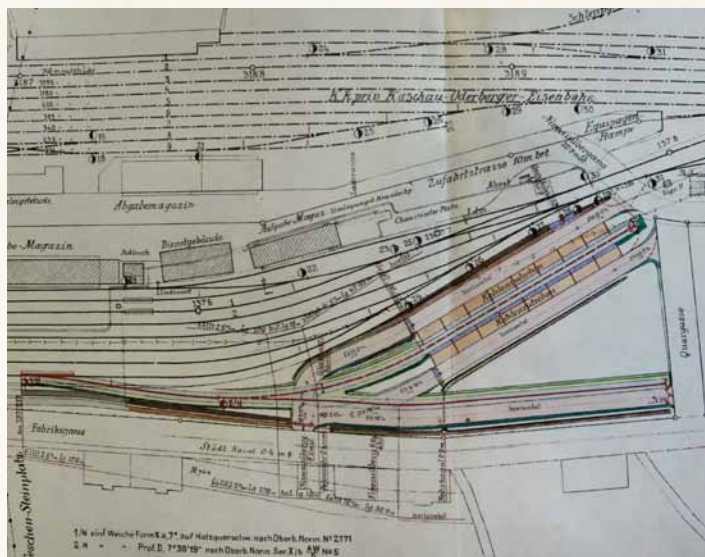
Současný pohled na dům Karla Farnika. Foto | Czesław Kraina

v roce 1862 a to na mlýnském rybníce Jana Sikory ve čtvrti Brandýs (nyní fotbalové hřiště Brandýs Area 361). V důsledku výše uvedené nerozvážnosti se Karl Farník dostal do finanční krize, a proto musel vyhlásit osobní bankrot. V říjnu 1886 okresní soud v Těšíně vyhlásil veřejnou dražbu živého inventáře, jež se nacházel v pronajatém arciknížecím statku v Błogocicach. Jednalo se o 4 koně, 19 krav, 2 telata, 2 prasata, 1 sele, 9 ovcí, 2 psy a slepice. Krom toho byl dražen rustikální pozemek s číslem 25 ve Svibici včetně výše uvedeného činžovního domu s vybavením, tedy nábytkem a kuchyňskými potřebami. Licitací neunikl dokonce

alności bydła i t. d. Niedobór wynosił zatem 9.000 złr., a wierzyciele otrzymają po strąceniu kosztów konkursu zaledwie połowę ich nateżytości. Farnik znany był z lekkomyślnych interesów, kupował on ciągle grunta i sprzedawał ze stratą, sprzedawał piękną majątność Zawada i rozspekulował pieniądze, zaciągał w kilka dni pożyczki, zakładał stawy rybne, w których tylko żaby skrzeczały, i kąpiel, w której wody nie było. Wobecowaniu był przykry a na kilka dni przed rozprawą dopuścić się ciężkiej zniewagi na taksatorach sądowych (Watachu z Cieszyina i byłym rządcy arcys. Lomosiku), których obwiniał, że sobie za 8 dni dyjety policyli, a tylko 4 dni urzędowali. Obaj

Projekt služební budovy z roku 1916.
Repro | České dráhy a. s. - archiv v Července

Situací pohled na úhelné sjíždě (úhelné sklady), které byly situovány mezi ulicemi Tovární a Hraniční. Repro | České dráhy a. s. - archiv v Července

Současný pohled na služební budovu.
Foto | Czesław Kraina

Výdejní skladiště z roku 1888, které během 1. světové války bylo dodatečně prodlouženo.
Foto | Czesław Kraina

Přijímací skladiště z roku 1899.
Foto | Czesław Kraina

obrazení są ludźmi wysokiego szacunku. Obrazę tę przebaczyli mu a sąd przy wyroku uwzględnił 6 tygodniowe więzienie śledcze, które Farnik odbył i jego niemoc umysłową.

Karl Farnik své dluhy odůvodňoval mezi jinými vysokým nájmem arciknížecího statku, nízkým výdělkem, škody, které způsobila povodeň v roce 1885 nebo ztrátou hotovosti ve výši 2800 florénů

během cesty do Krakova. Dražby majetku probíhaly rovněž v následujícím roce a to dokonce třikrát. V květnu 1887 činžovní dům odkoupila za 15 400 florénů správa železnic C. k. privilegované Severní dráhy císaře Ferdinanda. Ta zde zřídila byty pro pracovníky úseku údržby a opravy tratí (K. k. Bahnerhaltungs - Sektion Teschen).

Nouzové baráky

Kolem roku 1921 v místě, kde se nyní nachází činžovní domy 1286/26 a 1285/27, tedy na nároží ulic Nádražní a Hraniční byly postaveny dva dřevěné objekty. Jednalo se o obytné přízemní budovy, které stanuly na pozemku patřícím dráze. Ty byly označovány jako nouzové baráky a sloužily z důvodů bytové nouze, jako prozatímní obydli pro železniční zaměstnance. V nádvoří se navíc nacházela společná kůlna a od roku 1923 rovněž kasárna pro vlakové čety. Tyto objekty byly strženy během 2. světové války.

Nákladové nádraží C. k. privilegované Severní dráhy císaře Ferdinanda (1. část)

V září 1887 projekční kancelář C. k. privilegované Severní dráhy císaře Ferdinanda (dále jen SDCF) připravila situační plán týkající se výstavby železniční trati v úseku těšínského nádraží. Projekt zahrnoval nejen blízké okolí osobního, ale rovněž nákladového nádraží (stacja towarowa - frachtenbahnhof), které zasahovalo daleko do svibického území. Téměř 1,5 km dlouhé seřadovací kolejiště bylo situováno rovnoběžně s totožným kolejištěm, jež v té době vlastnila jiná železniční společnost a to Košicko-bohumínská dráha (dále jen KBD). Pro upřesnění dodejme, že kolejiště KBD vedlo podél ul. Jablunkovská, zatímco kolejiště SDCF podél ul. Tovární. Vlastní nákladové nádraží dvou společností oddělovala pozemní komunikace, tedy příjezdová cesta, jež se napojovala na ul. Nádražní v místě křížení s ul. Hraniční. Výstavba 10 m široké komunikace probíhala souběžně se stavbou nákladového nádraží v roce 1888, avšak jejímu vytyčení předcházela demolice asi pěti budov, jež stály v prostoru budoucího kolejiště. Krátce po uvedení do provozu se začaly

hromadit stížnosti týkající se kvality svršku vozovky, který byl zhutněn pouze kamennou drtí a to do hloubky 0,5 m. V důsledku takto nevhodně navrženého podloží docházelo u koňských povozů, které převážely objemné a zároveň těžké zboží k zaboření kol do podloží. Jako řešení bylo navrženo dodatečně zhutnit povrch kamennou drtí pocházející z lomu v Řece, jež byl ve vlastnictví těšínského stavitele Fritze Fuldý. Navzdory mnoha stížnostem ze strany formánů se ředitelství SDCF a KBD od celé záležitosti distancovalo a na oplátku poukazovalo na císařské silnice (Droga cesarska - Reichstrasse), které dle jejich mínění měly být v mnohem horším stavu. V prostoru nákladového nádraží se zprvu nacházelo pouze jedno velké skladiště, čelní nakládací rampa, vykládací rampa pro povozy, příruční sklad, kde bylo skladováno uhlí pro otop místností zaměstnanců skladu, mostní váha, kůlny, lampárna a služební záchody. V roce 1899 se komplex budov rozrostl o přijímací skladiště. S úpravou katastrální hranice mezi Svibicí a Těšínem se skladiště stala součástí městské čtvrti Kamenec, kterým byla v roce 1908 přidělena konskripční čísla 185 pro výdejní skladiště a 186 pro přijímací skladiště. Rozsáhlejší stavební úpravy proběhly v letech 1. světové války, kdy došlo k výstavbě služební budovy, prodloužení výdejního skladiště, úpravy nakládací rampy a výstavby malého skladiště pro snadno zápalné látky. U přijímacího skladiště vznikla nakládací rampa. Dále byla přemístěna mostní váha a služební záchody a také úprava čelní nakládací rampy. Největší investicí byla výstavba úhelných sjíždí pro Rakouskou dūlní a hutní společnost. V meziválečném období zde sídlil celní úřad a v letech 1921 - 1935 rovněž pobočka polského celního úřadu (Polska Celna Ekspozytura). V letech 1931 - 1932 nákladové nádraží prošlo další úpravou. V červenci roku 1931 dobové noviny psaly: *V posledních několika měsících došlo k výraznému rozšíření seřadovacího kolejiště, protože dosavadní již nevyhovoval nadměrnému provozu, zejména pro četné úhelné vlaky z Polska.* Současně s úpravou kolejiště došlo také k prodloužení pozemní komunikace ve směru na Svibici a vydláždění odkládacích ploch mezi jednotlivými skladišti.

Elektromobilita Radim Voda

Podnikající fyzická osoba, pan Radim Voda, zabývající se instalací rozvodů vody, plynu, zdroji tepla pořídil pro svou provozovnu nacházející se v Ostravě, která spadá pod území se zhoršenou kvalitou ovzduší, elektromobil s přispěním evropských dotací, čímž přispěl k dalšímu rozvoji v pořizování ekologičtějších a k životnímu prostředí šetrnějších dopravních prostředků.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Podnikání
a inovace pro konkurenceschopnost

Projekt s názvem **Elektromobilita Radim Voda** byl spolufinancován z OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

Název projektu: Elektromobilita Radim Voda.
Jméno žadatele: Radim Voda
Termín realizace: 27. 5. 2020–1. 6. 2020
Způsobí výdaje: 999 990,08 Kč
Dotace: 299 997,02 Kč

Popis projektu:

Předmětem projektu bylo pořízení jednoho bateriového elektrického vozidla (BEV) ve skupině osobní vůz (M1). Pořízené BEV bude využíváno žadatelem k podnikatelským účelům a jízdě k zákazníkům. Elektromobil bude využíván k jízdě po blízkém okolí města Ostrava, kde se nachází provozovna žadatele.

Závěry a výsledky:

Realizací projektu došlo k pořízení jednoho bateriového elektrického vozidla v kategorii osobní vůz – konkrétně vozidla značky HYUNDAI model KONA.

Pořízením elektromobilu dojde ke snížení nákladů na pohonné hmoty. Sníží se také náklady na provoz vozidla, protože provozní náklady na elektromobily se pohybují okolo 1/3 nákladů na automobily se spalovacími motory. Projekt také přináší ekologické přínosy pro podnik a jeho okolí a má pozitivní vliv na zdraví osob a zvířat. Projekt bude realizován na území se zhoršenou kvalitou ovzduší. Projekt generuje především ekologické přínosy.

Fotografie realizovaného projektu:

POCHOUTKOVÝ ROK 2021 s Českým rozhlasem

Každou neděli 10.00–11.00 | 21.00–22.00 hodin

Jaroslav Sapík

Naďa Konvalinková

Pošlete nám své tradiční domácí recepty a vyhrajte nové vybavení do kuchyně v hodnotě 100 000 Kč.

www.pochoutkovyrok.cz

Český Těšín
105.3 FM | R-OVA

Ostrava
Český rozhlas

BENU Lékárna
Nádražní 19
737 01 Český Těšín
☎ **725 150 180**
Provozní doba:
po – pá 7:30 – 17:30
so 8:00 – 12:00

NEJLEVNĚJŠÍ ANTI KONCEP CE VE MĚSTĚ

BENU Lékárna
Nádražní 19
737 01 Český Těšín
☎ **725 150 180**
Provozní doba:
po – pá 7:30 – 17:30
so 8:00 – 12:00

**Objednejte si
u nás svůj lék on-line.**

Jak to funguje? Na telefonní číslo
naší lékárny nebo prostřednictvím aplikace
Whatsapp pošlete číslo svého eReceptu.
My Vám odešleme zprávu, kdy
si můžete svůj lék vyzvednout v naší
BENU Lékárně v Nádražní ulici.

A navíc od nás obdržíte
jako dárek vitamíny
řady

BENU Lékárna
Nádražní 19
737 01 Český Těšín
☎ **725 150 180**
Provozní doba:
po – pá 7:30 – 17:30
so 8:00 – 12:00

**SLEVA
20,-Kč**
při nákupu nad
190,- Kč*

*Sleva se vztahuje na volně prodejný sortiment
(vyjma počáteční kojenecké výživy dle vyhlášky
Č. 54/2004 Sb.) a na nákup léků nehraných
z veřejného zdravotního pojištění.
Slevy nelze sčítat a nelze je uplatnit na e-shopu
www.benu.cz ani v jiných BENU Lékárnách.
Slevu lze uplatnit jednorázově pouze
v BENU Lékárně, Nádražní 19, Český Těšín

BENU Lékárna
Nádražní 19
737 01 Český Těšín
☎ **725 150 180**
Provozní doba:
po – pá 7:30 – 17:30
so 8:00 – 12:00

**SLEVA
10%**
na celý nákup*

*Sleva se vztahuje na volně prodejný sortiment
(vyjma počáteční kojenecké výživy dle vyhlášky
Č. 54/2004 Sb.) a na nákup léků nehraných
z veřejného zdravotního pojištění.
Slevy nelze sčítat a nelze je uplatnit na e-shopu
www.benu.cz ani v jiných BENU Lékárnách.
Slevu lze uplatnit jednorázově pouze
v BENU Lékárně, Nádražní 19, Český Těšín

**Velikonoce u koní
3.dubna 2021**

*Celodenní pobyt od 8:00 do 17:00
*zajištěno jídlo i pitný režim
*procházka a ježdění na ponících
*soutěže a hledání vajíček
*omezený počet účastníků max.10

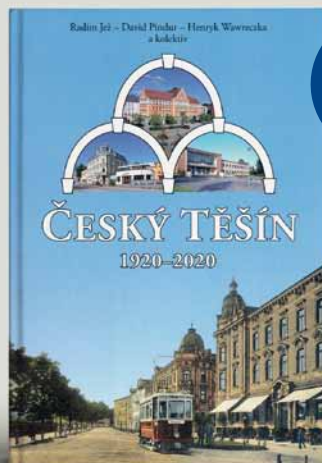
příhlášky a informace naleznete na www.kennberry.cz

JK Stáj Kennberry
Místořická 9
73562 Český Těšín
tel.737.630.604
jk.kennberry@seznam.cz

LIKVIDACE A VÝKUP AUTOVRAKŮ, VRAKOVISTĚ
Prodej použitých náhradních autodílů: více než 100 000
demontovaných položek www.LevneVrakoviste.cz
300 vozů na ND stále skladem!
Veškeré značky r. v.: 1990-2010
AUTOVRAKOVISTĚ PETŘVALD,
Ostravská 1836, 5 km z OV Radvanic - přímo na hl. tahu OV-KA
JIŽ 20 LET NA TRHU!
Výkup: 1 Kč za 1 kg VÁHY v TP
(STARŠÍ VOZY)
3000 Kč - 50 000 Kč
NOVĚJŠÍ VOZY, HAVAROVANÉ, NEPOJÍZDNÉ, OCEŇME INDIVIDUÁLNĚ
**EKO POTVRZENÍ PRO ÚŘAD
A ODVOZ VRAKU ZDARMA**
OBJEDNÁVKY TELEFONICKY:
608 215 711 nebo 608 710 044
email: info@levnevtrakoviste.cz

KNIHA O STOLETÉ HISTORII ČESKÉHO TĚŠÍNA V PRODEJI

ČESKÝ TĚŠÍN 1920-2020

749 Kč

Podrobná odborná monografie
obsahuje nejen stoletou historii
města Český Těšín, ale také
informace o vývoji levobřežní
části historického města
Těšína před jeho rozdělením
v roce 1920.

11 autorů
792 stran
3 300 g

Knihu si můžete koupit v Turistickém informačním centru
Štefánikova 17/27 (v budově kina Central) nebo poštou na dobíru.
Závazné objednávky a informace o možnostech vyzvednutí knihy:
Tel.: +420 720 043 697 | E-mail: info@ic-tesin.cz

Judisté z JUDO Český Těšín ve skvělé formě

Prvním závodem v měsíci říjnu, kterého jsme se zúčastnili, byl **Krajský přebor benjamínků a benjamínek U9, U11 (3.10.2020, Ostrava)**. Na turnaj přijelo 117 malých závodníků z 12 oddílů z celého kraje. My jsme na turnaj vyslali 6 svých závodníků. Artur Vankát tentokrát na svého soupeře nestačil a musel se s turnajem rozloučit. Petr Jeziorski postupoval vítězně až do finále, kde svému soupeři nakonec podlehl a obsadil tak krásné 2. místo. Jeho sestra Iva Jeziorská ani chvíli nezaváhala, všechny svoje soupeře porazila a obsadila 1. místo. Stejně jako Iva na tom byl i Christian Frater, Tereza Kavalíková a David Vician. Všichni si vedli výborně a všem rovněž patří 1. místo a titul **Přeborník Moravskoslezského kraje**. Celkově jsme na turnaji získali 4 první místa, 1 druhé místo a to znamenalo celkové 2. místo v soutěži oddílů.

Dalším turnajem byla **Velká cena Ostravy (10.10.2020, Ostrava)** pro benjamínky, mladší a starší žáky. Turnaj se konal za přísných hygienicko-epidemiologických opatření a zároveň to byl pro nás poslední turnaj v České republice před platností nových opatření, které turnaje zakazuje. My jsme vyslali na turnaj tentokrát jen 4 závodníky. Artur Vankát se pral už mnohem lépe (Artur dlouho ze zdravotních důvodů netrénoval) a obsadil 5. místo. Druhá naše závodnice Eva Kuricová ve velmi silné konkurenci a po vlastní chybičce vybojovala krásné 2. místo. Christian Frater i Jan Kuric všechny své soupeře bez větších problémů porazili a oba obsadili 1. místo. I přes tyto vynikající výsledky jsme v soutěži družstev tentokrát nemohli konkurovat mnohem početnějším oddílům a obsadili jsme „až“ 8. místo z 21 oddílů z celé Moravy. V neděli jsme odjeli na **Green Hill Cup (11.10.2020, Bielsko Biala, Polsko)** a bylo to velké překvapení, když jsme zjistili, že to nejsou závody, ale tréninkový camp. Přesto se všech 7 našich závodníků k tomu postavilo čelem a odbojovalo všechna randori (randori = tréninkový zápas) – 5 na zemi a 8 v postojí naplno a popralo se mnohem více, než na klasickém turnaji. Po těchto 13 zápasech proti různým polským kolegům se na jejich kimonech našla suchá nitka. Bylo to prostě super strávené dopoledne a odměnou všem byl diplom a medaile za účast.

V sobotu se v Luboňském Ošrodku Sportu i Rekreacji w Luboniu

JUDO Český Těšín - naši malí, ale výborní závodníci
(zleva: Tereza Kavalíková, Christian Frater a Eva Kuricová)

konaly **XX. Mistrzostwa Polski Weteranów w Judo i II. Mistrzostwa Polski Amatorów w Judo (24.10.2020, Luboń, Polsko)**.

Na turnaj dorazilo podle našeho odhadu asi 130 závodníků z různých koutů Polska a také 3 čeští zástupci – za náš oddíl Tomáš Kavalík. Tomáš startoval v nejobsazenější kategorii, ale vedl si výborně. Sítem výrazovacích zápasů proplul velmi hladce až do finále. Škoda, že tam „zaváhal“ a tak na něho zbyla „jen“ stříbrná medaile. Tomášovi všichni moc blahopřejeme.

Poslední náš říjnový mezinárodní turnaj - **TURNIEJ JUDO DZIECI z okazji Dnia Dziecka (25.10.2020, Dębowiec, Polsko)** se konal jen kousek za státní hranici a byl rozdělen na 2 dny (v sobotu chlapci a v neděli dívky). Naše barvy hájila jen v neděli 3 děvčata: Iva Jeziorská – krásně a zkušeně se prala, svým soupeřkám nedala šanci a získala tak 1. místo. Tereza Kavalíková také předváděla hezké judo a soupeřky válcovala. Jediné zaváhání ve druhém zápase se starší a zkušenější soupeřkou ji však stálo vítězství – obsadila 2. místo. Třetí naší závodnicí byla Eva Kuricová. Prala se s přehledem, soupeřky porážela, ale rovněž stačilo jedině zaváhání a bylo z toho 2. místo. Třemi medailemi (1x 1. místo a 2x 2. místo) i krásnými výkony jsme rozhodně ostudu neudělali a domů jsme odjžděli spokojeni.

Následná hygienicko-epidemiologická situace nám, bohužel, nedovolila pokračovat v závodech na území České republiky (vedení Českého svazu juda se rozhodlo zrušit všechny mistrovské, nemistrovské a dlouhodobé soutěže až

do konce roku 2020). Děti nemohly od 22. 10. 2020 až do 23. 11. 2020 vůbec trénovat a potom jen v přírodě. I přes tyto obrovské problémy s tréninky jsme se 3 závodníky odjeli koncem listopadu na velký mezinárodní turnaj pro děti do Polska - **Rankingowy Mikołajkowy Turniej Judo Dzieci (29.11.2020, Bochnia, Polsko)**. Turnaj byl realizován za finanční podpory polského Ministerstva sportu a jeho úroveň byla velmi vysoká, stejně jako účast. Celkem zde přijelo cca 300 závodníků z 28 oddílů z celého Polska a ČR. Turnaj probíhal za velmi přísných epidemiologických opatření – rozdělení turnaje na několik částí, sezení na tribunách, neúčast rodičů i diváků, dělený nástup, roušky, dezinfekce, ozónování apod., ale ve velmi milé a přátelské atmosféře. Naši závodníci šli hned od úvodních kol a zápasů pevně za svým cílem – ukázat, že umí a dosáhnout co nejlepšího výsledku. Jako první na tatami nastoupil Christian Frater, který bohužel v prvním kole „zaspal“ a tato jediná prohra (další 3 zápasy vyhrál) ho připravila o zlatou medaili. Jako druhá nastupovala Tereza Kavalíková. Ta se rovněž prala velmi dobře, ale prohra v boji o finále pro ni znamenala „jen“ 3. místo. Jako poslední nastupovala Eva Kuricová (kategorie +48 kg). Hned v prvním kole se potkala se soupeřkou, která měla o cca 20 kg více, ale Evička se nezalekla a krásným hodem před časovým limitem dosáhla svého prvního vítězství. Další čtyři její soupeřky už byly cca váhově přiměřené, ale žádné z nich se Evičku porazit nepodařilo a to pro ni znamenalo vynikající 1. místo.

Všichni závodníci obdrželi balíček od „Mikołaja“. Ti na stupních vítězů ještě diplomy a medaile a vítěz každé kategorie krásnou sošku. Domů jsme odjžděli s celou medailovou sadou (1x 1. místo, 1x 2. místo a 1x 3. místo), za vydatného sněžení a námrazy na vozovce, ale móóóó spokojeni.

Od 3.12. do 18.12.2020 nám vláda, za jistých podmínek, povolila tréninky v judovně, ale pak jsme zase museli jít trénovat do přírody. Uvidíme, jak to bude dál. Vládní opatření proti Covid-19 nám zhatila spousty plánů – děti nemohly v plné míře trénovat a jezdit na závody. Někteří se nemohli zúčastnit zrušených Přeborů ČR a Mistrovství ČR, i když si tvrdě vybojovali postup. Jsou to obrovské škody a ztráty napáchané na dětech, které se nedají „vyčíslit“...

Když uděláme rekapitulaci výsledků za rok 2020, zjistíme, že jsme se zúčastnili pouze 25 turnajů v České republice, Polsku a Slovensku, ze kterých jsme přivezli 89 medailí (57 zlatých, 21 stříbrných a 11 bronzových), oproti roku 2019, kdy jsme se zúčastnili 60 turnajů a získali 321 medailí (183 zlatých, 81 stříbrných a 57 bronzových).

Mezi nejvýznamnější úspěchy v roce 2020 patří: 5 zlatých medailí z 5 závodníků na **Mistrovství Euroregionu Beskydy**. Dále jsme získali 7 medailí z 8 zúčastněných závodníků na **Krajský přebor mladších a starších žáků a žaček a Krajský přebor benjamínků a benjamínek** (6x zlato a titul **Přeborník Moravskoslezského kraje** – Eva Kuricová, Jan Kuric, Christian Frater, David Vician, Iva Jeziorská, Tereza Kavalíková a 1x stříbro – Petr Jeziorski). Na **XVI. Mezinárodní Mistrovství České republiky veteránů** získal Tomáš Kavalík bronzovou medaili a na **XX Mistrzostwa Polski Weteranów w Judo i II Mistrzostwa Polski Amatorów w Judo** medaili stříbrnou. Bohužel, ostatní mistrovské soutěže byly zrušeny. Zdravý pohyb rozhodně zvyšuje imunitu více, než sezení u PC. Škoda, že to nemůžeme ovlivnit. Přesto se všichni těšíme, až se zase budeme moci svému oblíbenému sportu naplno věnovat! A pro ty, co neví – judo je organizací UNESCO (organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu), doporučeno jako nejvhodnější sport pro děti a mládež!!!

Luboš Wiejacki, JUDO Český Těšín
Foto: Archiv JUDO Český Těšín

Jak to začalo pod koši v Českém Těšíně – 60 let basketbalu

Od založení oddílu basketbalu v našem městě uplynulo úctyhodných 60 let. Přestože byly v plánu oslavy a osobní setkání, oslavy se ze známých důvodů nekonaly a neuskutečnil se ani prosincový **Turnaj generací**, který měl být vyvrcholením oslav. Pojďme tedy vzpomenout na basketbalové začátky, alespoň prostřednictvím těchto řádků.

Zahájení činnosti oddílu košíkové však sahá do historie ještě hlouběji. Na konci čtyřicátých let, kdy došlo ke zrušení Skautu a jeho činnosti, to byli právě členové skautské organizace v Těšíně, kteří pokračovali ve sportovní činnosti a výchově mladých. Patřil mezi ně hlavně **Ota Gavenda, Rudolf Marek, Standa Vincour** a další, kteří se scházeli na pravidelných trénincích basketbalu a plnění **TOZ** / Tyršova odznaku zdatnosti/. Vzniklo i družstvo dorostenců pod vedením pana **Labudka**. Byla rovněž sehrávána přátelská, meziměstská utkání, většinou s týmy z Karviné, Frýdku či Třince, vše pod názvem **Sokol ONV Český Těšín**. Členové oddílu byli většinou studenti gymnázia, kteří po ukončení studia zanechali činnosti z důvodů následného studia na vysokých školách. V roce 1955 tak došlo k utlumení a pozdějšímu ukončení činnosti oddílu košíkové.

K intenzivnějšímu oživení hry pod „bezednými koši“ došlo znovu až koncem padesátých let. V roce 1959 byl hlavním iniciátorem **Edmund Ondřeka** a **Ivar Šindler**, kteří dali dohromady partu kluků. Ta se začala scházet v malinké tělocvičně EŠ v Masarykových sadech, hlavně v nedělním dopolední, za laskavého svolení paní uklízečky a pana školníka. Kádř se rozrostl a po příchodu výborných hráčů **Karla Bednáře** a **Josefa Kostohryza**, studentů vysokých škol v Opavě a Brně, tým zvýšil svou kvalitu a přihlásil se do oblastního přeboru již pod hlavičkou **Slavoj Český Těšín**. Hráči **Mirek Vařeka, Jenda Hlislík, Láďa Cienciala, Slávek Fuksa, Jirka Šindler, Miloš Chlopčík, Jenda Vilček** patřili mezi základní kádř mužstva. Později přišli další. Velmi nadějný pivotman **Edmund Blecha, Vlastík Bauer, Igor Parma, Mirek Mravčík**, všichni

Vítěz krajského přeboru 2. třídy: nahoře: Ondřeka, Hlislík, Bednář, Mazurek
řada dole: Blecha, Vařeka, Šindler, Fuksa

z družstva dorostenců. Po vítězství v oblastním přeboru, postoupilo mužstvo do **krajského přeboru II. třídy**. Čekala nás silná mužstva z kraje, většinou zálohy mužstev ve vyšších soutěžích. „S dobrým a širokým kádrem, posíleným o prvoligového hráče **Jirky Durčoka** z VŠ Praha, jsme vstoupili do krajského přeboru ostravské části. Sami jsme si „nalajnovali“ hřiště, nakoupili dresy, manžetky a maminky našivaly čísla a znaky **Slavoje**, brácha **Ivan** upletl sítky na koše a začala soutěžní sezóna. Přípravná utkání jsme prohráli, ale do samotné soutěže jsme vstoupili vítězstvím nad pozdějším tradičním soupeřem - **Třincem** v poměru 68 : 25 a v tomto trendu jsme pokračovali. Z osmnácti soutěžních utkání jsme prohráli jen jedno - s **Baníkem Karviná**, za které

nastoupil házenkářský reprezentant **Milan Čičmanec**, který se zasloužil o vysoké vítězství **Karviné** 78 : 37!“ vzpomíná **Jiří Šindler**. Suverénním vítězstvím v krajském přeboru postoupil tým do „divize“, ve které se bojovalo o postup do 2. ligy. Malá tělocvična v Masarykových sadech neodpovídala svými rozměry podmínkám této soutěže a tak se po schválení soutěž odehrávala v tělocvičně na Frýdecké ulici. Ta tělocvična se musela „nalajnovat“. „Podmínkou školy bylo - zakrýt okna drátěným pletivem, pracně sehnáný materiál nám však ze zázemí tělocvičny před samotnou montáží někdo ukradl!!! Přesto jsme termín zahájení soutěže stihli“, pokračuje ve vyprávění tehdejší hráč **Jiří Šindler**. Hned první utkání ukázalo českotěšínským tvrdou realitu. I přes dobrý kádř a posílení mezitím o nejlepší dorostence, bylo jasné, že je

tato soutěž velké sousto. Všechna mužstva v soutěži byla záso-
bárnou a zálohou druholigových a prvoligových mužstev, jako **NHKG, VŽKG, Lipník**, který basketbá-
čům z Českého Těšína „naložil“
potupnou stovku, **Hranice, Vsetín**
a další. První utkání prohrál náš
tým s **ŽD Bohumín** 74 : 37.

První vítězství nad **ČSAO Zábřeh**
64 : 63 přišlo konečně po třech po-
rážkách. „Po zimní přestávce jsme
nastoupili s větším sebevědomím
a vírou, že se v soutěži udržíme, ale
přišly další porážky. Ale v době, kdy
se zdálo, že jsme v soutěži trochu
chytili dech, přišla doslova kata-
strofa. V březnu 1963 tragicky zahy-
nul náš nejlepší hráč **Pepík Kostohryz**,
páteř a mozek mužstva“, říká
Šindler.

Tato událost měla na všechny
hráče decimující účinky. Po těž-
kém průběhu soutěže přišla tato
smutná tečka, ze které se tým již
nevzpamatoval a prohrál i další
utkání. Některá skrečí, když nedo-
vedl sestavit potřebný počet hráčů
především na výjezdni utkání. Sou-
těž tak tým zakončil na předpo-
sledním místě tabulky a ze skupiny
o postup sestoupil do druhé ligy.
Po sestupu nastoupil do krajského
přeboru II. zbytek „divizního“
mužstva (někteří hráči přestoupili
do jiných oddílů, někteří ukončili
činnost) a vedlo si poměrně dobře,
hlavně zásluhou **Karla Bednáře**
a **Jirky Durčoka**. Nadějí byl velký
počet mladých dorostenců, kterým
se dařilo ve svých soutěžích a dopl-
ňovali A mužstvo. Práce s mladými
se vyplatila. V době, kdy se v Těšíně
hrály krajské přebory, měl **Slavoj**
25-30 dorostenců v soutěži mlad-
ších i starších dorostenců. Výborné
dorostenecké družstvo hrálo velice
důstojnou roli v soutěži o postup
do přeboru republiky. Skvělý **Par-
ma, Bauer, Novotný** a hlav-
ně **Láďa Chvastek** a další, vytvořili
velice silné mužstvo. To však, bo-
hužel, nestačilo pro velký úbytek
hráčů v dalších letech, na úspěš-
né pokračování tradice těšínské
košíkové navázat. Hlubší útlum
v letech 1973-1975 přerušil až pří-
chod **Jiřího Ježka** ze Slávie Praha,
který převzal mužstvo jako hrající
trenér a začal psát úspěšnou histo-
rii českotěšínského basketbalu.

Jiří Šindler, (red)
Foto: Archiv Jiří Šindler

Utkání s Přerovem - Kostohryz
zakládá protiútok

II. třída košíkové mužů

V krajském přeboru II. třídy v košíkové mužů s převahou vyhrálo družstvo **Slavoje Č. Těšín**, které vyvíjí aktivní činnost teprve rok. V příští sezóně bude hrát v krajském přeboru I. třídy. Konečná tabulka:

1. Č. Těšín	18 1087:769 35
2. Hlučín	18 1114:824 32
3. Karviná ČSA	18 1175:824 29
4. Třinec	18 722:692 29
5. Slavia Ostrava	18 1073:829 28
6. TJ Hrušov	18 891:945 26
7. Hlubina Ostrava	18 654:938 23
8. T. Havířov	18 782:989 20
9. D. Ostrava	18 453:751 14
10. Sp. Karviná	18 385:758 11

Český Těšín

objektivem

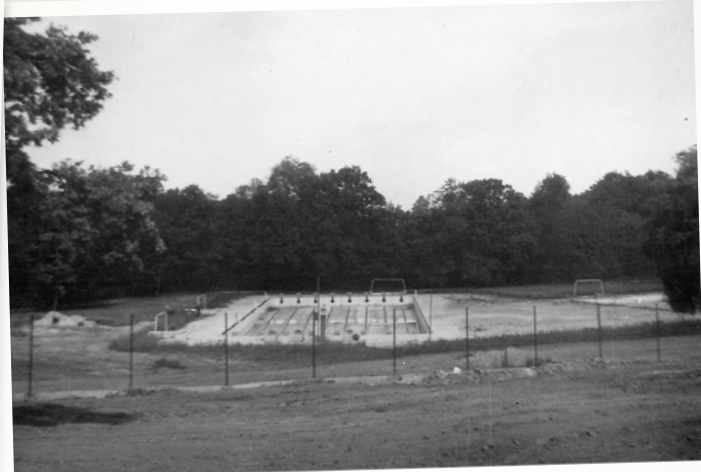
Osmdesátá léta minulého století a prvomájový průvod procházející Nádražní ulicí kolem budovy nádraží v Českém Těšíně.

Fotografie Miloše Paly současná fotografie, jenž na facebooku získala nebývalý úspěch.

Městské letní koupaliště bylo postaveno v roce 1972 na místě bývalé plovárny z roku 1924.

Plovárna v letech 1962-1965.

Kromě jídla a pití i trafika a benzínka

V domě byste v době největší slávy našli i obchod s trafikou Franze Dzindziela. Nájemcem restaurace byl Theodor Richter, který provozoval také hospodu Bernharda Onderka na ul. Hřbitovní.

Později za majitele restaurace Aloise Branneho zde bylo provozováno kino Sport a kuželkárna. Od roku 1931 zde využívaly prostory různé sportovní, kulturní a politické spolky. Divadelní představení a plesy, to vše se tady konalo včetně Mistrovství Československa v kulečnicku.

Pro svou vhodně umístěnou polohu u hlavní cesty nemohla zde chybět ani benzinová pumpa. Je chvályhodné, že i po více jak sto letech zde nebyla přerušena hostinská činnost a restaurace Na Brandýse neztratila nic na své popularitě.